

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA
VE VYBRANÉM ÚZEMNÍM
SAMOSPRÁVNÍM CELKU**

Autor práce: Michal Šourek

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinované

Vedoucí práce: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2024

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Michal Šourek

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Píbram

Název bakalářské práce: Opatření ochrany obyvatelstva ve vybraném územním samosprávním celku

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Population Measures in Selected Territorial Self-governing Unit

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů, telefon, e-mail): Ing. Aleš Kudlák, Ph.D., 606645486, ales.kudlak@centrum.cz

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben, 2023

Cíl bakalářské práce:

Cílem bakalářské práce je zjistit, zda je informovanost o opatřeních ochrany obyvatelstva u obyvatel ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Píbram větší než u obyvatel okolních obcí.

Student: Michal Šourek	<i>datum</i> 19. 4. 2023	<i>podpis</i>
Vedoucí práce: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.	<i>datum</i> 16. 10. 2023	<i>podpis</i>

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	<i>datum</i> 7. 11. 2023	<i>podpis</i>
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	<i>datum</i> 13. 11. 2023	<i>podpis</i>
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	<i>datum</i> 17. 11. 2023	<i>podpis</i>

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Aleši Kudlákovi, Ph.D. za odborné rady, připomínky a metodické vedení práce, dále také své rodině za podporu.

ABSTRAKT

ŠOUREK, M. Opatření ochrany obyvatelstva ve vybraném územním samosprávním celku: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. 84 s. Vedoucí bakalářské práce: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.

Klíčová slova: veřejná správa, obec s rozšířenou působností, varování, krizový stav, ochrana obyvatelstva.

Předmětem bakalářské práce je popis opatření na ochranu obyvatelstva v rámci konkrétního územního samosprávného celku. Teoretická část práce se v úvodu věnuje komplexnímu zkoumání předpisů veřejné správy s využitím odborných zdrojů a právního výzkumu. V dalších kapitolách tato práce představuje základní prvky integrovaného záchranného systému, kde je bráno na zřetel především vymezení ochrany obyvatelstva a objasnění různých opatření s ní spojených.

V praktické části bakalářské práce jsou zpracovány a demonstrovány výsledky kvantitativního výzkumného šetření, které bylo provedeno technikou teoretické analýzy dat. Tedy, studie formou dotazníkového šetření. Aby byla možnost pracovat s co nejpřesnějšími daty, která povedou k dosažení cíle této práce, tak je dotazník veden do dvou částí. Identifikační část rozděljuje respondenty do dvou zkoumaných skupin. Vědomostní část zjišťuje míru znalostí respondentů v oblasti ochrany obyvatelstva.

Cíl této bakalářské práce zní: Jsou obyvatelé obce s rozšířenou působností Příbram více připraveni na krizové situace než obyvatelé obcí v obvodu obce s rozšířenou působností Příbram?

Výstupem práce je publikace výsledků dotazníkového šetření, jichž může být využito k dalšímu zpracování dat a velmi dobře tak posloužit jako podklad pro zvýšení povědomí obyvatel dané problematiky v příbramském regionu.

ABSTRAKT

ŠOUREK, M. Population protection measures in a selected territorial self-governing unit: bachelor's thesis. České Budějovice: University of European and Regional Studies, 2024. 84 pp. Supervisor: Ing. Aleš Kudlák, Ph.D.

Key words: public administration, municipality with extended powers, warning, state of crisis, population protection.

The subject of the bachelor's thesis is a description of measures to protect the population within a specific territorial self-governing unit. In the beginning, the theoretical part of the work is devoted to a comprehensive examination of public administration regulations using professional resources and legal research. In the following chapters, this work presents the basic elements of an integrated rescue system, where the definition of the protection of the population and the clarification of the various measures associated with it are taken into account.

In the practical part of the bachelor's thesis, the results of a quantitative research investigation, which was carried out using the technique of theoretical data analysis, are processed and demonstrated. That is, a study in the form of a questionnaire survey. In order to be able to work with the most accurate data that will lead to the achievement of the goal of this work, the questionnaire is divided into two parts. The identification part divides the respondents into two investigated groups. The knowledge part determines the level of knowledge of the respondents in the area of population protection.

The aim of this bachelor's thesis is: Are the inhabitants of the municipality with extended jurisdiction of Příbram more prepared for crisis situations than the inhabitants of municipalities in the district of the municipality with extended jurisdiction of Příbram?

The output of the work is the publication of the results of the questionnaire survey, which can be used for further data processing and thus very well serve as a basis for increasing the awareness of the residents of the given issue in the Příbram region.

Obsah

ÚVOD	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Veřejná správa	12
2.1 Státní správa	12
2.2 Samospráva	13
2.2.1 Kraj.....	14
2.2.2 Obce	14
2.2.3 Financování obcí	15
3 Mimořádná událost	16
4 Krizová situace a krizový stav	17
4.1 Stav nebezpečí.....	17
4.2 Nouzový stav.....	17
4.3 Stav ohrožená státní	18
4.4 Válečný stav	18
5 Evakuace a varování obyvatelstva	18
5.1 Evakuace	19
5.1.1 Evakuační zavazadlo	21
5.2 Varování a informování obyvatelstva.....	21
5.2.1 Koncové prvky varování	22
5.2.2 Signály používané JSVV	23
6 Ochrana obyvatelstva	25
6.1 Integrovaný záchranný systém.....	25
6.1.1 Základní složky IZS	25
6.1.2 Ostatní složky IZS.....	26
6.2 Ukrytí obyvatelstva	27
6.2.1 Ukrytí s využitím přirozených ochranných vlastností budov	27
6.2.2 Improvizované úkryty	28

6.2.3	Stálé úkryty	28
6.3	Individuální ochrana.....	29
6.3.1	Prostředky improvizované ochrany	29
6.3.2	Prostředky individuální ochrany	29
6.4	Nouzové přežití obyvatelstva.....	30
7	Výsledky dotazníkového šetření	31
7.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření	31
8	Diskuse.....	63
	Závěr	69
	Seznam použitých zdrojů	71
	Seznam zkratk	74
	Seznam tabulek a obrázků.....	76
	Seznam příloh.....	78
	Příloha 1 Dotazník.....	79

ÚVOD

Současný svět je pod stále větší a invazivnější tíhou zásadních událostí, které ovlivňují bezpečnost nejen na území ČR, ale dosahují skutečně globální úrovně. Ať už se jedná o sled mnoha klimatických změn, které s sebou přináší záplavy, povodně nebo zemětřesení. Nebo o pandemické výskyty virových nemocí, které jsou podpořeny možností otevřeného pohybu a migrační vlnou. Nermalou zkouškou byla pandemie koronaviru, kterou byl prověřen celý svět v letech 2020-2022. Aktuálně epidemiologové na našem území bijí na poplach pro stále se zvyšující incidenci výskyt černého kašle. A to, čeho se lidé aktuálně obávají nejvíce, je bezesporu válečný konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou. V klidu nezůstává ani hranice mezi Izraelem a Palestinou. Téma ochrany obyvatelstva je tedy více než aktuálním v mnoha svých oblastech. Není tomu tak dávno, kdy se přípravám na mimořádnou událost věnovalo mnohem více pozornosti. Širší veřejnost procházela systematickou přípravou již na základní školách, kde probíhala branná cvičení žáků. Po střední škole následovala u chlapců povinná vojenská služba a v neposlední řadě probíhalo také mnoho praktických cvičení. Nic z toho se do dnešní doby nedochovalo. Probíhají sice cvičení se zaměřením na připravenost integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), ale zapojení veřejnosti je pouze v zanedbatelné míře v podobě figurantů. Logicky zde tak vyvstává myšlenka. Je každý občan České republiky (dále jen ČR) připraven na mimořádnou událost? Zná varovné signály a ví, co dělat po jejich vyhlášení? Ví, co je evakuační zavazadlo a co by toto zavazadlo mělo obsahovat? Má přiměřené zásoby a vybavení na zvládnutí mimořádných událostí v prvních dnech? Toto vše bude předmětem bakalářské práce. Je proto nutné, aby měl každý občan ČR alespoň malé povědomí o tomto tématu a věděl, jak se v určitých situacích zachovat. Uznání soběstačnosti obyvatelstva, a to jak z hlediska materiálních zdrojů, tak znalostí, je klíčové pro to, aby jednotlivci pochopili, jak pomáhají a zmírňují úsilí státu při řešení krizových situací, a to převážně v prvních dnech. Ať už se jedná o ničivý přírodní akt nebo bouřlivý ozbrojený konflikt, kterým může být náš národ hluboce ovlivněn. Klíč ke zmírnění ztrát na lidských životech a cenných zdrojích spočívá v naší schopnosti se na takové události proaktivně připravit.

Téma bakalářské práce (BP) bylo zpracovatelem zvolen na základě svých zájmů a zaměstnání, ale i vzhledem k celosvětově alarmující situaci. Při tvorbě BP zpracovatel vycházel jak ze svých osobních mnohaletých zkušeností, které jsem získal ve sboru dobrovolných hasičů a během práce v armádě ČR, ale i z rešerší odborné literatury nebo

prováděním kvantitativního výzkumu. Cílem této bakalářské práce je zhodnotit informovanost obyvatel správního celku ORP Příbram o opatřeních na ochranu obyvatelstva a prověřit, zda jsou obyvatelé obce s rozšířenou působností Příbram lépe připraveni na mimořádné události než obyvatelé obcí ve správním obvodu ORP Příbram.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavní těžiště bakalářské práce je zaměřeno na opatření na ochranu obyvatelstva, konkrétně s důrazem na územní samosprávný celek obce s rozšířenou působností Příbram.

Cílem bakalářské práce je zjistit, zda je informovanost o opatřeních ochrany obyvatelstva u obyvatel ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Příbram větší než u obyvatel okolních obcí.

V teoretické části bude předmětem seznámení s jednotlivými pojmy týkající se ochrany obyvatelstva na základě rešerše literatury a internetových zdrojů. Účelem teoretické části je vytvořit komplexní a snadno srozumitelný rámec, který bude sloužit jako základ pro navazující části práce a poskytne čtenáři pochopení základních pojmů a znalostí týkajících se konkrétního tématu.

V praktické části bude využita analýza, a to dotazníkovou formou. Šetření bude zaměřeno na obyvatele žijící ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Příbram a bude anonymní. Bude zaměřeno na znalost pojmů z oblasti „Mimořádná událost“. Nasbírané výsledky budou přínosem, jak lépe informovat obyvatele v případě mimořádné události, která mohou nastat v daném regionu.

Diskusní sekce zahrnuje analýzu a syntézu dat, využívající shromážděné výsledky k navržení potenciálních řešení, která mohou položit základy pro budoucí rozvoj regionálního povědomí.

2 Veřejná správa

Demokratické uspořádání státu prošlo po roce 1989 výraznými proměnami, které si vyžádaly zásadní změny ve fungování státní správy a samosprávy. Dále rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky na Českou republiku (dále jen ČR) a Slovenskou republiku vyvolalo další úpravy ve veřejné správě. Za posledních 25 let prošla ČR ve veřejné správě podstatnými změnami, které dále pokračovaly přípravami na členství ČR ve skupině NATO (12.03.1999). Tyto změny ve veřejné správě ještě umocnil vstup ČR do Evropské unie (01.05.2004).

Činnosti současné veřejné správy se řídí legitimními zákony státu, mezinárodními závazky vyplývajícími z mezinárodních dohod a členstvím v globálních organizacích, zavedenými strategiemi a politikami státního růstu, schválenými veřejnými rozpočty a kontrolními mechanismy ve veřejné správě. Úkolem veřejné správy je v souladu s principy parlamentní demokracie vykonávat schválené dokumenty Parlamentu ČR, který zároveň plní funkci kontrolního orgánu pro celou výkonnou moc státu.

Podle statistického úřadu Evropské unie můžeme ČR rozdělit na 8 regionů soudržnosti: Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko. Dále pak na 14 krajů, okresy a obce. Oproti Slovenské republice, která má podle úřadu 4 celky soudržnosti: Bratislavský kraj, Západní Slovensko, Střední Slovensko, Východní Slovensko, 8 krajů, okresy a obce.¹

Při chápání veřejné správy jako státní správy, která zahrnuje správu věcí veřejných uvnitř státu, se stává zásadním uznaní rozdělení mezi **státní správu** a **samosprávu**. Toto rozdělení provádějí konkrétní správní celky, které mají postavení subjektů veřejné správy.²

2.1 Státní správa

Po roce 1848 byla patrimoniální správa, která zastávala vrchnostenské postavení, zrušena a nahrazena geografickou správou zastupující stát. Na nejnižší úrovni tohoto nového systému byly zřízeny okresy jako základní jednotky geografické správy.

¹ GRMANOVÁ, E., KOŘÍNKOVÁ, K. *Veřejná správa a rozvoj regionů: IX. mezinárodní vědecká konference: 20 listopadu 2014*. Praha: Kamil Mařík – Professional Publishing, 2015. 98 s. ISBN 978-80-7431-148-2. s. 12, 33.

² PRŮCHA, P. *Veřejná správa a samospráva*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8. s.12.

Nad okresy sloužila jako vyšší úroveň správy krajská správa. Právě po skončení první světové války jsme se pustili do budování vlastní veřejné správy, specificky šité na český kontext.³ Veřejná správa, řízená státem, je známá jako státní správa a hraje zásadní roli v každé státem organizované společnosti. Státní správa slouží jako základ a ústřední složka veřejné správy, vyplývající ze základní povahy, postavení a účelu státu, jakož i podstaty a přístupů k výkonu státní moci. Státní správa v podstatě představuje jedinečnou formu sociální správy realizovanou výhradně státem.⁴ K tomu jsou určeny orgány státní správy, a to například vláda ČR, ministerstva a další ústřední orgány státní správy, kam patří například Úřad pro ochranu osobních údajů nebo Český statistický úřad.⁵ Společným aspektem státní správy zemí Evropské unie je přítomnost centrální instituce ve vládě nebo jejím orgánu. Tato instituce má na starosti správu věcí veřejných, státní správu, zaměření personální politiky, konceptualizaci a koordinaci reforem s výraznou politickou podporou vlády.⁶

2.2 Samospráva

Katastrální obce, které vznikly za vlády Josefa II., sloužily jako předchůdce samosprávných obcí. Tyto subjekty byly zodpovědné za katalogizaci domů a pozemků a byla jim udělena pravomoc volit starosty, radní a obecní výbory. Mezi jejich hlavní funkce patřila správa obecních záležitostí, jako je údržba nemovitostí a silnic, jakož i poskytování podpory farářům, pastýřům, učitelům a ponocným. I když tyto obce fungovaly nezávisle na vyšších orgánech, byly v konečném důsledku odpovědné krajským hejtmanům. Jejich existence byla bohužel krátká, protože zanikly po smrti Josefa II. Teprve v roce 1948 byly samosprávné obce obnoveny v nové podobě.⁷

Veřejná správa řízená subjekty, které nejsou státem, se nazývá samospráva. Tyto subjekty, které mají korporátní povahu, se běžně označují jako veřejné korporace. Pojem samospráva vychází ze svébytnosti veřejnoprávních korporací, ať už teritoriálních nebo specifických zájmů, a slouží jako samostatná forma státní správy. Základem tohoto

³ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Organizace veřejné správy II.* Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. 137 s. ISBN 80-7251-191-2. s. 47.

⁴ PRŮCHA, P. *Veřejná správa a samospráva.* Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8. s.12.

⁵ LOCHMANNOVÁ, A. *Veřejná správa: základy veřejné správy.* Vyd. 2. Prostějov: Computer Media, 2020. 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7. s. 28, 29.

⁶ RÝZNAR, L., ŠIMONOVÁ, A. *Evropská veřejná správa.* 2., dopl. vyd. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 2006. 235 s. ISBN 80-7314-102-7. s. 12.

⁷ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR.* 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6. s. 111.

systému je dynamika partnerství mezi státem a veřejnými korporacemi, kde oba subjekty slouží jako subjekty samosprávy.⁸

Demokratické zřízení je jediným vhodným prostředím pro samosprávu, protože s sebou nese decentralizaci moci a těší se široké veřejné podpoře.

Samospráva:

- má zástupce, kteří jsou voleni,
- má koncept právní subjektivity,
- hospodaří s majetkem v souladu se schváleným rozpočtem,
- koná vlastním jménem,
- při rozhodování o správních věcech uplatňuje vlastní vůli,
- rozhoduje o své činnosti sama.⁹

2.2.1 Kraj

Vyšší územní samosprávné celky, tzv. kraje, byly zřízeny ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., který se zaměřil na jejich zřízení. Tyto kraje slouží jako samosprávné celky pro společenství občanů na konkrétním území. Aby kraj mohl existovat, potřebuje jako základ občany kraje a správní území. Jako veřejnoprávní korporace je primární odpovědností kraje dbát na komplexní rozvoj oblasti a blahobyt jejích obyvatel. Je nezbytně nutné chránit majetek kraje před jakoukoli formou poškození, včetně zničení, krádeže, poškození nebo zneužití. Kraj má povinnost předcházet neoprávněným zásahům do majetku a požadovat náhradu vzniklé škody. Kromě toho má kraj právo bezdůvodné obohacení neprodleně řešit a průběžně sledovat, jak dlužníci plní své povinnosti. Je zásadní zajistit, aby práva vyplývající z těchto povinností zůstala v platnosti a nezanikla.

2.2.2 Obce

Základní samosprávné postavení obce je tvořeno územními celky, které jsou vymezeny svými hranicemi, osobním a ekonomickým fungováním. Tyto právnické

⁸ PRŮCHA, P. *Veřejná správa a samospráva*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8. s. 15.

⁹ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2., dopl., přeprac. vyd. Varia (Montanex). Ostrava: Montanex, 2007. 375 s. ISBN 978-80-7225-244-2. s. 46.

subjekty jsou založeny a řídí se zákonem, nevyžadují žádné administrativní povolení ani registraci, aby mohly fungovat samostatně.

Obce můžeme dělit na:

- obce,
- městyse,
- města,
- statutární města.

V oblasti státní správy obec přebírá různé povinnosti, především v evidenci obyvatel, požární ochraně, vnitřní správě a dalších oblastech státní správy. Odpovědnost za výkon státní správy na její základní úrovni je svěřena všem obcím. Obce s rozšířenou působností jsou obce, které byly zřízeny zákonem č. 14/2002 Sb. Tyto obce, kromě své základní přenesené působnosti, vykonávají státní správu ve vymezeném územním obvodu v rozsahu, který jim stanoví zvláštní právní předpis. Obec s rozšířenou působností vykonává pro své území jak přenesenou působnost, tak působnost pověřeného orgánu obce ve svém správním obvodu.¹⁰

2.2.3 Financování obcí

Zákon o obcích (Zákon 128/2000 Sb.) stanovuje, že obec má nárok na finanční podporu ze státního rozpočtu na plnění úkolů v její působnosti. Tuto finanční podporu lze chápat jako formu dotace poskytované státem bez konkrétních omezení jejího použití, i když se předpokládá její čerpání v souvislosti s plněním úkolů v přenesené působnosti. Dále obce získávají finance z daňových příjmů, správních poplatků, pokut, pronájmu a prodeje majetku obce, též z darů. Místní poplatky jsou často přirovnávány k místním daním, i když se liší procesem jejich výběru. Odpovědnost za výběr místních poplatků mají výhradně obce, jak stanovuje zákon o místních poplatcích, který určuje devět konkrétních kategorií místních poplatků. Tyto kategorie zahrnují např. poplatky za vlastnictví psa, poplatky za využití lázeňského nebo prázdninového ubytování, poplatky ze vstupného a další. Kromě toho mohou být ukládány správní poplatky za činnosti, jako je získání stavebního povolení.¹¹

¹⁰ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6. s. 64, 132, 191

¹¹ *Veřejná správa v České republice*. 2., rozš. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Úsek pro reformu veřejné správy, 2005. 120 s. ISBN 80-239-4709-5. s. 38.

3 Mimořádná událost

Mimořádnou událost lze vymezit jako škodlivé dopady lidských činností, přírodních jevů a nepředvídatelných havárií představují ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí, což vyžaduje provedení záchranných a zmírňujících opatření. K jejímu zvládnutí a provádění záchranných i likvidačních akcí je zapotřebí koordinované zapojení všech jednotek IZS.¹²

Tyto události by se daly kategorizovat například jako výjimečné události:

- přírodních katastrof,
- průmyslových havárií,
- epidemii,
- teroristických útoků.

Krajské úřady přebírají odpovědnost za přípravu na nepředvídatelné okolnosti, za provádění záchranných a obnovovacích prací a za zajištění blaha obyvatel. Usnadňují spolupráci mezi obecními úřady s rozšířenou působností a dalšími správními orgány a obcemi v kraji. Tato spolupráce je klíčová zejména při vytváření poplachového plánu integrovaného záchranného systému, zajišťování pohotovosti na mimořádné události a ověřování připravenosti pomocí cvičení. Kromě toho zpracovávají komplexní plán pro provádění záchranných a vyprošťovacích operací na celém území regionu.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností ve státní správě odpovídá za zajištění připravenosti správního obvodu na nepředvídatelné události, provádění záchranných a vyprošťovacích prací a zabezpečení obyvatelstva. Informuje také další obce, organizace a jednotlivce v rámci své působnosti o potenciálních hrozbách pro obyvatelstvo a nezbytných záchranných a obnovovacích úsilích.

Orgány obce odpovídají za koordinaci připravenosti obce na mimořádné situace. Dohlížejí na varování, evakuaci a poskytování přístřeší, aby chránili jednotlivce před bezprostředním nebezpečím.¹³

¹² PACINDA, Š., PIVOVARNÍK, J. *Kolektivní ochrana obyvatelstva*. Praha: MV - generální ředitelství Hašičského záchranného sboru ČR, 2010. 219 s. ISBN 978-80-86640-67-9. s.7.

¹³ ČESKO, Zákon č. 240/2000 Sb. *O integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2024-01-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

4 Krizová situace a krizový stav

Za určitých okolností může mimořádná událost svým rozsahem přesáhnout možnosti uvedené příslušných zákonech, jako je zákon o krajích, zákon o obcích a zákon o HZS ČR. K efektivnímu řešení následků takové mimořádné události mají úřady možnost, jak stanoví zákon, posílit svou pravomoc vyhlášením krizového stavu. Tento proces lze chápat jako postup rozvinutí od počáteční mimořádné události v krizovou situaci. Nastane-li krizová situace, je kategorizována jako mimořádná událost, která vyvolá vyhlášení jednoho z několika krizových stavů. Tyto stavy mohou zahrnovat stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Například během povodně jsou obvykle vyhlášovány stav nebezpečí a nouzový stav. Určení, který krizový stav vyhlásit, vychází z faktorů, jako je rozsah zasažené oblasti, povaha mimořádné události a naléhavost provedených opatření, která vedla k vyhlášení krizového stavu.

4.1 Stav nebezpečí

Dojde-li k ohrožení životů, zdraví, majetku nebo životního prostředí, které nedosahuje významné úrovně a nelze jej řešit běžnou činností správního, krajského nebo obecního úřadu, jakož i složek integrovaného záchranného systému nebo kritické infrastruktury, neprodleně lze vyhlásit stav nebezpečí. Oprávnění vyhlásit stav nebezpečí pro celý kraj nebo jeho konkrétní část má hejtman kraje, nebo v případě Prahy primátor hlavního města. Toto prohlášení lze učinit pouze na nezbytně nutnou dobu a musí obsahovat krizová opatření a jejich rozsah. Stav nebezpečí může trvat maximálně 30 dnů, tuto dobu však může hejtman nebo primátor hlavního města Praha se souhlasem vlády prodloužit.

4.2 Nouzový stav

Vláda má pravomoc vyhlásit nouzový stav za různých okolností, jako jsou přírodní katastrofy, nehody nebo ohrožení životů, zdraví a majetku. V případě jakéhokoli zpoždění má předseda vlády pravomoc vyhlásit nouzový stav. Vláda musí toto rozhodnutí schválit nebo zrušit do 24 hodin od jeho vyhlášení. O prohlášení navíc musí být neprodleně informována Poslanecká sněmovna, která má možnost je zrušit. Toto prohlášení lze učinit pro celou zemi nebo konkrétní oblast a trvá maximálně 30 dní. Prodloužení může být uděleno až po získání potřebného souhlasu Poslanecké sněmovny. Ústavní základ tohoto procesu lze nalézt v ústavním zákoně č. 110/1998 Sb., konkrétně

v čl. 5 odst. 1, 3 a 4. V případě vyhlášení nouzového stavu může být nutné omezit některá práva a svobody na určitou dobu a v určitém rozsahu. Během vyhlášeného krizového stavu mohou občané podléhat opatřením, jako jsou zákazy cestování, omezení pohybu nebo omezení vstupu do určitých oblastí. Vyhlášení nouzového stavu se děje v souladu se zákonem č. 110/1998 Sb. Vyhlášení, prodloužení a ukončení nouzového stavu jsou sdělovány hromadnými sdělovacími prostředky včetně místních rozhlasových stanic, jak je v konkrétní lokalitě obvyklé.

4.3 Stav ohrožená státu

Je-li bezprostředně ohrožena suverenita, územní celistvost nebo demokratické základy státu, je Parlament ČR na návrh vlády oprávněn vyhlásit stav ohrožení státu. Pro přijetí usnesení je nutné získat souhlas tří pětinové většiny všech poslanců a senátorů. Oznámení o prohlášení, které není vázáno žádným časovým omezením, je šířeno prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků a oficiálně se vyhláší stejným způsobem jako zákon. Toto ustanovení najdeme v ústavním zákoně č. 110/1998 Sb. Tento stav má striktně politický charakter.

4.4 Válečný stav

Dojde-li k ozbrojenému konfliktu mezi nepřátelými stranami, bez ohledu ,na to, zda byla válka oficiálně vyhlášena či nikoli, je vyhlášen válečný stav. Tento stav je v Ústavě České republiky definován jako stav, kdy je ČR napadena nebo kdy je nutné plnit mezinárodní závazky kolektivní obrany. Vyhlášení stanného práva provádí Parlament České republiky. Doba trvání není časově omezena. K vyhlášení válečného stavu je potřeba získat souhlas tří pětinové většiny poslanců i senátorů. Tato deklarace platí pro celý národ a je považována za nejtěžší formu krizového stavu.¹⁴

5 Evakuace a varování obyvatelstva

V průběhu lidských dějin došlo k zásadním okamžikům, kdy jednotlivci, rodiny, kmeny, národy a různé sociální nebo etnické skupiny čelily potřebě reagovat na existenční

¹⁴ KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. 129 s. ISBN 978-80-87472-92-7. s. 6, 7.

hrozby volbou útěku, odjezdu, přemístění nebo vysídlení – formy evakuace, jak ji chápeme v dnešní době.¹⁵

5.1 Evakuace

Proces evakuace osob je nezbytný v mnoha případech mimořádných událostí a krizových situací. Slouží jako prostředek k prevenci nebo minimalizaci nepříznivých dopadů na životy a zdraví lidí. Když všechny ostatní metody nezajistí bezpečnost obyvatel, stává se evakuace mimořádným opatřením. Řešení této záležitosti má značný dlouhodobý význam nejen v oblasti požární ochrany, ale i v širším kontextu ochrany celé populace. Aby se usnadnilo záchranné a vyprošťovací úsilí, koordinaci a organizaci evakuací přebírá krajský hasičský záchranný sbor, zatímco za zajištění procesu evakuace odpovídá obec. Při provádění záchranných a vyprošťovacích akcí zajišťuje starosta obce po konzultaci s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území v rámci obce. V případě nouzového stavu se však postupuje podle jiného systému. V takových případech je za vydávání příkazů k evakuaci odpovědný hejtman a vláda má pravomoc nařídit evakuaci během nouzového stavu, přičemž hejtman dohlíží na provádění krizových opatření specifických pro daný region. V době krize má starosta obce za úkol řídit a koordinovat evakuaci osob z ohroženého území v rámci obce.¹⁶

¹⁵ BUZALKA, J., HIČKOVÁ, E. *Ochrana obyvatelstva – Evakuácia*. Bratislava: Akadémia policajného zboru v Bratislave, 2004. 84 s. ISBN 80-8054-314-3. s. 7.

¹⁶ KRATOCHVÍLOVÁ, D., KRATOCHVÍLOVÁ, D., FOLWARCZNY, L. *Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství)*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 177 s. ISBN 978-80-7385-134-7. s. 65, 66.

Evakuaci rozdělujeme zpravidla podle rozsahu opatření:

- Objektovou evakuaci – Odpovědnost za provedení evakuace, ať už se jedná o vyklizení jednoho obytného domu, administrativního objektu nebo jiné stavby, mají osoby pověřené buď zákonem o požární ochraně nebo zákonem o Policii České republiky (dále jen PČR). Tyto pověřené osoby nesou odpovědnost za zajištění hladké a úspěšné realizace procesu evakuace.
- Plošnou evakuaci – Možnost provést evakuaci, ať už se jedná o přemístění části nebo celého městského území nebo většího regionu, je v rukou státních úředníků, kterým byla udělena pravomoc podle zákona o krajských úřadech, zákona o obcích a zákona o obraně. Povinností těchto úředníků je zajistit, aby evakuace byla provedena efektivně.

Evakuace se vyznačuje dobou trvání na

- krátkodobou, což znamená, že jednotlivci nemusí na delší dobu opouštět své domovy a není jim poskytnuto náhradní ubytování. Zavedená nouzová opatření jsou omezená a sestávají především z teplých nápojů a přikrývek;
- dlouhodobou, kdy se od obyvatelstva vyžaduje, aby byli mimo své domovy delší dobu, a to trvajících déle než 24 hodin, je pro ty, kteří nemají jiné bydlení, zřizováno dočasné náhradní (nouzové) ubytování.

Z hlediska způsobu realizace může evakuace probíhat dvěma způsoby, a to prostřednictvím

- řízené dopravy zajišťované orgány pro řízení evakuace, zajišťující bezpečný pohyb osob z nebezpečných oblastí do nouzových ubytování,
- vlastní evakuace (samovolná), kdy jsou jednotlivci odkázáni na vlastní dopravní prostředky nebo cestují pěšky.

Dále jsou přijímána opatření k zajištění nezbytného přežití obyvatelstva během této mimořádné situace.

Kromě osob zapojených do záchranných operací, koordinace evakuace nebo jiných kritických úkolů v ohrožené oblasti podléhají všechny skupiny osob evakuaci.¹⁷

5.1.1 Evakuační zavazadlo

Při přípravě na evakuaci je nezbytné, aby evakuovaní měli vlastní evakuační zavazadlo, které tvoří osobní věci. Pro zajištění snadné přepravy se doporučuje, aby hmotnost zavazadla nepřesáhla 25 kg (10 kg pro děti). V případě evakuace pomocí osobních dopravních prostředků však neexistují žádná omezení hmotnosti zavazadel.

Do zavazadla je důležité zabalit konkrétní věci:

- **jídlo a nápoje** – by měli být trvanlivé a dostatečné množství na 2–3 dny, popřípadě i drobné a základní nádobí,
- **cennosti a dokumenty** – mezi předměty, které jsou pro jednotlivce nezbytné, jsou různé dokumenty jako peníze, platební karty, smlouvy, občanský průkaz, pas, kartička zdravotní pojišťovny a další,
- **léky a hygienické prostředky** – v této kategorii jsou zahrnuty léky, zdravotnické prostředky a základní hygienické potřeby,
- **oblečení a vybavení pro přespání** – mezi nezbytné věci, které je třeba zabalit, patří náhradní oblečení vhodné na roční období, vhodná obuv, spacák nebo deka, karimatka a další náležitosti,
- Mezi další prostředky, které by mělo zavazadlo obsahovat, patří komunikační zařízení, jako je telefon a rádio, prostředky pro zábavu, jako jsou knihy a hry, a také praktické vybavení, jako je baterka, šicí potřeby, zavírací nůž, náhradní baterie a další.

5.2 Varování a informování obyvatelstva

Pojem varování obyvatelstva zahrnuje řadu opatření, jak technických, tak organizačních, které orgány veřejné správy realizují k včasnému upozornění obyvatelstva na hrozící nebo probíhající mimořádné události se záměrem realizovat opatření k ochraně osob a majetku. Šíření varovných informací může mít různé formy, například prostřednictvím zvuku (akustiky), mluveného slova (verbální) nebo obrazových podnětů (opticky), přičemž akustické a optické formy jsou často prezentovány ve formě předem

¹⁷ KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Ochrana obyvatelstva*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2006. 100 s. ISBN 80-86795-33-0. s. 38

určených signálů. V rámci varování je důraz kladen na signál, který slouží jako předepsaný způsob varování obyvatelstva při mimořádných událostech. Po vyhlášení signálu se okamžitě informuje obyvatelstvo o typu existujícího nebezpečí a poskytují se pokyny opatření k ochraně života, zdraví a majetku. Primárním mechanismem pro šíření varovného signálu je síť koncových prvků varování strategicky začleněných do jednotného systému varování a vyrozumění (dále jen JSVV). Výstrahy vydává HZS kraje jménem krajských úřadů a obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Orgány obce jsou odpovědné za to, že obec je připravena na nepředvídané události a hrají roli při ochraně obyvatelstva. V důsledku této povinnosti nese odpovědnost za varování obyvatel na území obce obecní úřad i starosta.

5.2.1 Koncové prvky varování

Koncové prvky varování (dále jen KPV), které slouží k varování obyvatelstva, mají schopnost produkovat určené zvukové signály a potenciálně přenášet mluvená informace. Tyto prvky lze aktivovat buď ze vzdáleného místa, nebo ze samotných terminálů. Při vzdálené aktivaci se označují jako koncové prvky JSVV, přičemž existuje také několik KPV, které nelze na dálku ovládat. Vzhledem k tomu, že jejich počet je v současnosti neustále menší, termín KPV se používá stále více častěji respektive dálkově neovládatelný KPV.¹⁸

Mezi koncové prvky varování řadíme:

- elektromechanické sirény – běžně známé jako rotační nebo motorizované sirény, mají omezenou praktičnost z hlediska jejich současných požadavků. Tyto sirény se vyráběly převážně v 60. až 70. letech 20. století a byly široce používány jako primární forma varování. Postupem času byly stále častěji nahrazovány a nyní se vyskytují pouze v oblastech s nízkou mírou rizika. Stále se však používají k účelu při svolávání jednotek dobrovolných hasičů, protože je lze ovládat jen místně. Přesto se vyvíjí úsilí o doplnění funkcí dálkového ovládání, aby bylo zajištěno jejich začlenění pod JSVV,
- elektronické sirény – jsou moderní a kompaktní vysoce spolehlivá zařízení s vynikajícími provozními schopnostmi. Cílem bylo do roku 2015 nahradit

¹⁸ KRATOCHVÍLOVÁ, D., KRATOCHVÍLOVÁ, D., FOLWARCZNY, L. *Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství)*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 177 s. ISBN 978-80-7385-134-7. s. 45, 56, 71.

starší rotační sirény, zejména ve specifických oblastech. Kromě toho existuje soustředěné úsilí o zvýšení pokrytí ohrožených oblastí akustickými signály, s ohledem na potřeby různých cílových skupin a lokalit vyžadujících varování a nouzová upozornění. Signál je generován elektronicky prostřednictvím řídicí jednotky nebo přehráván z audio paměti a poté zesílen pro maximální účinnost. Tato zařízení lze ovládat jak na dálku, tak pomocí místního ovládání. Mají schopnost nejen vysílat předem určený signál, ale také replikovat mluvené informace,

- místní informační systémy (dále jen MIS) – jsou systémy využívající 100 V systémy, bezdrátová rádia nebo kabelové televize. Tyto systémy jsou postaveny na původní technologii a obsahují komponenty, které zachovávají příznivé vlastnosti elektronických sirén nebo ty, které se jim velmi podobají. MIS spadají do kategorie koncových prvků varování a skládají se z vysílací pracovní stanice připojitelné k JSVV a dále ze sítě koncových prvků (reproduktorů). Tyto prvky umožňují rychlou a efektivní komunikaci a varování obyvatel obcí. Navíc mohou být vybaveny senzory pro monitorování faktorů, jako je hladina vody v místních tocích a přítomnost nebezpečných látek apod.¹⁹²⁰

5.2.2 Signály používané JSVV

Na území České republiky je aktivace KPV závislá na využití celkem tří signálů. Tyto signály jsou zakotveny vyhláškou MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění ochrany obyvatelstva.

- **Signál – Všeobecná výstraha:** k varování obyvatelstva se používá jediný varovný signál. Tento signál se vyznačuje tónem, jehož intenzita se mění v rozmezí 140 sekund, čehož je dosaženo přerušovanou aktivací motoru rotační sirény na 4 sekundy a jeho deaktivací na 3 sekundy. Kombinace tónu 180 Hz a 400 Hz elektronického generátoru nebo reprodukce zvukových souborů vytváří signál prostřednictvím elektronické sirény a MIS.

¹⁹ KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva I.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. 109 s. ISBN 978-80-87472-06-4. s. 52.

²⁰ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka.* Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. 120 s. ISBN 978-80-7616-100-9. s. 47–48.

- Signál – **Požární poplach:** hlavním účelem tohoto signálu je svolávat členy místního sboru dobrovolných hasičů, nikoli sloužit jako varovný signál. U rotačních sirén je signál odlišen opakujícím se zvukem, který trvá celkem 60 sekund. Konkrétně se motor sirény aktivuje na dobu 25 sekund, poté následuje 10sekundová pauza, kdy je napětí deaktivováno, a poté dalších 25 sekund aktivace. Oproti tomu u elektronických sirén a MIS zahrnuje signalizace střídavé používání tónů 200 Hz a 400 Hz v pravidelných 2sekundových intervalech, s 2sekundovou pauzou mezi každým cyklem.
- Signál – **Zkouška sirén:** účelem signálu je provést testování JSVV, které je ze zákona povinné a obvykle se koná první středu každého měsíce v poledne. Tento signál se skládá z nepřetržitého tónu trvajících 140 sekund. Testování probíhá po celé republice, a to buď regionálně, nebo centrálně z GŘ HZS.

Po skončení varovného signálu jsou na elektronických sirénách a MIS poskytnuty další verbální informace pro upřesnění povahy hrozby. Např.: „*Chemická havárie, chemická havárie, chemická havárie. Ohrožení úniku škodlivin. Sledujte vysílání českého rozhlasu, televize a regionálních rozhlasů. Chemická havárie, chemická havárie chemická havárie.*“ V situacích, kdy KPV nejsou dostupné v rámci JSVV nebo v oblastech bez pokrytí KPV, jsou implementovány alternativní metody varování.

Náhradními prvky varování jsou např.:

- mobilní elektronické sirény,
- mobilní prostředky umístěné na vozidlech HZS ČR, Policie ČR a městské/ obecní policie,
- telefonní zprávy a textové zprávy SMS zaslaných do mobilních telefonů,
- prostředky vydávající hlasité zvuky (gongy, zvony),
- rozhlasové a televizní vysílání, spojky.²¹

²¹ KRATOCHVÍLOVÁ, D., KRATOCHVÍLOVÁ, D., FOLWARCZNY, L. *Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 177 s. ISBN 978-80-7385-134-7. s. 60.*

6 Ochrana obyvatelstva

Společnost byla v průběhu své historie konfrontována s různými riziky a nebezpečími, které narušovaly mírovou existenci lidstva. Tyto hrozby na sebe vzaly podobu válek, katastrof a dalších nepředvídaných událostí. V důsledku toho společnosti a národy musely vyvinout obranné a ochranné mechanismy k ochraně proti konfliktům, průmyslovým haváriím, přírodním pohromám a terorismu. Zpočátku jednotlivé národy zavedly systémy civilní obrany, které se nakonec vyvinuly v komplexní systémy ochrany obyvatelstva, jako je tomu v ČR. Se současnou připraveností těchto systémů na řešení současných a očekávaných bezpečnostních hrozeb i mimořádných událostí a krizových situací však již nestačí pouze nasazení bezpečnostních sil a prostředků. Je nezbytné prozkoumat nové přístupy, nástroje a postupy, které zahrnují efektivní spolupráci všech relevantních subjektů schopných podporovat tento systém. Pojem civilní ochrany, můžeme chápat zejména pokud jde o varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití.²²²³

6.1 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém zahrnuje harmonizované akce prováděné jeho jednotlivými složkami za účelem efektivní reakce na mimořádné události a provádění nezbytných záchranných a likvidačních prací. IZS lze definovat jako rámec spolupráce, který usnadňuje spolupráci mezi orgány státní správy a samosprávy a různými složkami IZS. Odpovědnost za přenesené úkoly státní správy v rámci tohoto systému přebírají krajské nebo obecní úřady zmocněné zákonem a HZS krajů jim poskytují servis.

6.1.1 Základní složky IZS

- Hasičský záchranný sbor ČR HZS ČR ze zákonného zmocnění existuje jako státní subjekt, jehož primárním cílem je ochrana zdraví jednotlivců a jejich majetku před hrozbou požárů a poskytování účinné pomoci při mimořádných událostech. Konkrétní odpovědnosti HZS ČR jsou uvedeny v právních předpisech, a to v oblasti požární ochrany, integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva a krizového řízení. HZS ČR k plnění svých úkolů spolupracuje s různými subjekty včetně správních

²² KAVAN, Š. *Bezpečnost společnosti v podmínkách Evropské unie*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2014. 179 s. ISBN 978-80-87472-72-9. s. 10.

²³ Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2013 [i.e. 2014]. 75 s. ISBN 978-80-86466-50-7.

úřadů, státních orgánů, orgánů samosprávy, právnických osob, fyzických osob a zahraničních subjektů

- jednotky požární ochrany (dále jen JPO) zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany: Jednotky požární ochrany hrají zásadní roli v celkovém systému požární ochrany ČR.
- Poskytovatel zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS): Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje konkrétní úkoly a povinnosti nezbytné pro provoz ZZS. V rámci ZZS je zdravotnická služba zodpovědná za poskytování přednemocniční neodkladné péče osobám se závažnými zdravotními komplikacemi nebo bezprostředním ohrožením života, a to v reakci na tísňové volání. Obvykle krajské úřady zřizují příspěvkovou organizaci, která slouží jako poskytovatel ZZS. Poskytováním služeb ZZS na území kraje se může v souladu s písemnou dohodou kraje zapojit i poskytovatel služeb z vedlejšího kraje.
- Policie České republiky: Za udržování vnitřního pořádku a bezpečnosti v souladu s ústavními zákony a předpisy odpovídá ozbrojený bezpečnostní sbor PČR. Policie při výkonu svých povinností spolupracuje s mezinárodními organizacemi a orgány činnými v trestním řízení z různých zemí. PČR plní několik zásadních rolí, mezi které patří např.: ochrana osob a jejich majetku, vedení protiteroristického úsilí, vyšetřování trestných činů a v rámci určitých omezení zajišťování bezpečnosti státních hranic. Je podřízena Ministerstvu vnitra.

6.1.2 Ostatní složky IZS

Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, např. Armády ČR (dále jen AČR): Mezi ozbrojené síly České republiky patří AČR, která hraje nedílnou roli. Prvořadým cílem ozbrojených sil je zajistit připravenost

k obraně České republiky a chránit ji před vnějším napadením. Kromě toho plní povinnosti vyplývající ze závazku České republiky ke kolektivní obraně proti napadení. AČR má v rámci IZS kapacitu pomáhat civilním orgánům při zvládnutí následků přírodních katastrof velkého rozsahu, ale i průmyslových či ekologických havárií. V situacích, kdy dojde k vážnému ohrožení vnitřní bezpečnosti státu a jeho občanů, může Ministerstvo obrany poskytnout další síly a prostředky na podporu a posílení PČR. Hejtmani krajů a starostové obcí mají pravomoc žádat o zapojení AČR do záchranných a vyprošťovacích akcí, přičemž tyto žádosti směřují k náčelníkovi Generálního štábu. V případech, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, lze kontaktovat velitele vojenského útvaru nejbližší k místu zásahu za účelem rychlého nasazení sil AČR.

Dalšími složkami IZS jsou: Horská služba; Báňská záchranná služba; Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby; Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska; Český Červený kříž aj.²⁴²⁵

6.2 Ukrytí obyvatelstva

V některých speciálních událostech nebo krizových situacích nevojenského a vojenského charakteru je nutné chránit obyvatelstvo pomocí ukrývání. V případě ČR je hlavním účelem poskytnutí úkrytu v případě úniku nebezpečných látek při silném větru, hurikánu nebo tornádu, dále v případě použití CBRNE látek při teroristických útocích nebo zbraních hromadné ničení při vojenském konfliktu.

6.2.1 Ukrytí s využitím přirozených ochranných vlastností budov

V případě úniku nebezpečného materiálu nebo při silném větru, hurikánu či tornádu lidé využijí přirozené ochranné vlastnosti budov k ochraně před těmito událostmi při dodržení určitých zásad, jako je např.: vypnutí klimatizace a ventilace, uzavřít okna a dveře, utěsnit prostory, neukrývat se v nevhodných prostorech.

²⁴ KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. 129 s. ISBN 978-80-87472-92-7, s. 15-63.

²⁵ HANUŠKA, Z., ADAMEC, V., ŠENOVSKÝ, M., BREJZOVÁ, I. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vydání. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2022. 148 s. ISBN 978-80-7385-262-7, s. 24-52.

6.2.2 Improvizované úkryty

Provizorní úkryty vznikají svépomocí lidí v krizových situacích a v souladu s navrženými architektonickými úpravami. Jsou vhodnou úpravou podzemních a dokonce i nadzemních prostor v objektech sloužících k úkrytu obyvatelstva. Měli by být přístupné nejlépe z budovy. Jako improvizované úkryty (dále jen IÚ) lze použít také, skladovací prostory, tělocvičny, sokolovny, kulturní sály, učebny, šatny, střelnice, kina, výstavní haly, garáže.

6.2.3 Stálé úkryty

V určitých oblastech stále existují trvalé úkryty, které se skládají z odolných podzemních prostor uvnitř budov. Tyto úkryty jsou navrženy tak, aby chránily obyvatelstvo před dopady zbraní hromadného ničení. Nelze se na ně však spolehnout při nevojenských mimořádných událostech a krizových situacích z důvodu jejich rozmístění a času potřebného k jejich dohotovení. Tím pádem nejsou zařazeny do havarijních plánů krajů.

Dělení stálých úkrytů (dále jen SÚ):

- Stálé tlakově odolné úkryty – tyto stavby slouží jako dlouhotrvající útočiště určené k ochraně obyvatelstva před ničivým dopadem zbraní hromadného ničení. Konkrétně poskytují ochranu před škodlivými účinky světelného a tepelného záření, pronikajícího záření, kontaminace radioaktivním prachem a silného tlaku vyplývajícího z těchto zbraní v době ohrožení státu a války. Tyto úkryty byly postaveny s jediným účelem, bez jakýchkoli mírových využití.
- Stálé tlakově neodolné úkryty – jsou to trvalé úkryty. Používají se k ochraně osob před účinky světelného a tepelného záření, pronikajícího záření, zamoření radioaktivním spadem a do určité míry i před tlakovými účinky zbraní hromadného ničení. Jsou navrženy jako dvouúčelové prostory.
- Ochranné systémy podzemních dopravních staveb – k ochraně obyvatelstva v době války, státních nouzových situací nebo bezprostředního nebezpečí slouží podzemní dopravní stavby jako ochranné systémy proti ničivým dopadům zbraní hromadného ničení. Tyto stavby zahrnují budovy metra, městské podzemní rychlodráhy a podzemní

úseky tramvajových tratí, které mohou být řešeny jako polyfunkční budovy. To znamená, že kromě jejich primárního účelu, kterým je usnadnění městské hromadné dopravy, mohou podle potřeby a proveditelnosti také poskytnout ochranu obyvatelstvu.

HZS kraje a obecní úřady vedou evidenci, která uvádí počty a kapacity SÚ. Bývalé SÚ, které byly vyřazeny HZS krajů, však v seznamu nejsou.²⁶²⁷

6.3 Individuální ochrana

K individuální ochraně veřejnosti před škodlivým působením nebezpečných látek za mimořádných okolností se používají různé metody improvizované ochrany dýchacích cest, zraku a celého těla.

6.3.1 Prostředky improvizované ochrany

Použitím běžných domácích potřeb lze účinně chránit dýchací systém, oči a celé tělo dodržováním základního konceptu improvizované ochrany. V situacích, kdy jsou profesionálně vyrobené prostředky nedostupné a hrozí zdržení, jsou využívány improvizované způsoby ochrany, zejména při útěku ze zamořené oblasti nebo jejím přechodu, dále při evakuacích obyvatelstva a podobných scénářích.²⁸²⁹

Ochranu osoby rozdělujeme na: ochranu hlavy, ochranu dýchacích cest, ochranu očí, ochranu trupu a ochranu nohou a rukou.

6.3.2 Prostředky individuální ochrany

Primárním účelem prostředků individuální ochrany (dále jen PIO) je chránit dýchací systém a vnější povrch těla před potenciálním poškozením způsobeným nebezpečnými látkami. PIO lze rozdělit do dvou typů: filtrační a izolační. V důsledku

²⁶ KRATOCHVÍLOVÁ, D., KRATOCHVÍLOVÁ, D., FOLWARCZNY, L. *Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 177 s. ISBN 978-80-7385-134-7. s. 96-104.*

²⁷ ŘEHÁK, D., PUPÍKOVÁ, J. *Ukrytí obyvatelstva v České republice. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. 79 s. SPBI Spektrum. ISBN 978-80-7385-152. s. 42-47.*

²⁸ *Sebeochrana obyvatelstva: metodická pomůcka pro orgány státní správy, územní samosprávy, právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2001. 40 s. ISBN 80-86284-12-3. s. 35.*

²⁹ KRATOCHVÍLOVÁ, D., KRATOCHVÍLOVÁ, D., FOLWARCZNY, L. *Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 177 s. ISBN 978-80-7385-134-7. s. 105.*

toho se základní principy ochrany točí kolem filtrace a izolace. Je důležité poznamenat, že tato ochranná opatření jsou vyráběna převážně v průmyslovém měřítku.

6.4 Nouzové přežití obyvatelstva

Prvořadým cílem ochrany obyvatelstva je zajištění přežití obyvatelstva při mimořádných událostech. Typicky by to znamenalo přemístění obyvatelstva z ohrožených oblastí tedy evakuaci. V určitých krizích, jako je nedostatek potravin, rozšířené ohrožení zdraví nebo kontaminace základních zdrojů, jako je pitná voda a půda, by však byla provedena opatření pro nouzové přežití bez nutnosti evakuace.

Mezi nouzové přežití obyvatelstva patří – nouzové ubytování, nouzové zásobování potravinami, nouzové zásobování pitnou vodou, nouzové základní služby, nouzové dodávky energií, humanitární pomoc.³⁰³¹

³⁰ KRATOCHVÍLOVÁ, D., KRATOCHVÍLOVÁ, D., FOLWARCZNY, L. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualiz. vyd. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 177 s. ISBN 978-80-7385-134-7. s. 106.

³¹ KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Ochrana obyvatelstva*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2006. 100 s. ISBN 80-86795-33-0. s. 73.

7 Výsledky dotazníkového šetření

Účelem empirické části tohoto projektu je shromáždění a prozkoumání dat, která jsou nezbytná k řešení předem stanovených otázek. Toto umožní interpretaci, analýzu a nakonec formulaci závěrů a doporučení získaných dat.

7.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Pro sběr kvantitativních dat bylo provedeno dotazníkové šetření zaměřeno na obyvatele s bydlištěm v obvodu územního samosprávného celku obce s rozšířenou působností Příbram. Cílem této bakalářské práce je zhodnotit úroveň znalostí obyvatel s bydlištěm ve správním obvodu ORP Příbram o opatřeních k ochraně obyvatelstva. Uspokojivého výsledku bude dosaženo, pokud alespoň 50 % respondentů ve zkoumaných skupinách uvede správné odpovědi na otázky č. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12 a 14 ve znalostní části dotazníku. Dále si tato práce klade výzkumnou otázku: Je větší povědomí o opatřeních na ochranu obyvatelstva u obyvatel obce s rozšířenou působností Příbram nebo u obyvatel žijících v obcích v tomto správním obvodu? Pro řešení této otázky porovnáme odpovědi ze znalostní části dotazníku mezi oběma skupinami, konkrétně v otázkách č. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17 a 18. Dotazník byl mezi respondenty distribuován v tištěné podobě. O spolupráci s vyplněním dotazníků byli požádáni majitelé kaváren, restaurací a učitelé středních škol. Z celkových 350 distribuovaných dotazníků se vrátilo 217 vyplněných dotazníků, což znamená 62% úspěšnost odevzdání dotazníku. Pro realizaci výzkumu bylo nutné se zaměřit na dotazníky, kde respondenti uváděli jako své bydliště buď město Příbram nebo obec spadající do působnosti ORP Příbram. Na základě tohoto kritéria bylo vybráno celkem 163 odpovědí, z toho 80 z města Příbram a 83 z obcí ve správním obvodu ORP Příbram. Zbývajících 54 dotazníků, kde je uvedeno jiné bydliště než ve správním obvodu ORP Příbram bylo vyřazeno. Průzkum probíhal v období od února do března 2024. Skládal se z dotazníku se 24 otázkami, který zahrnoval uzavřené i otevřené otázky, zaměřené na znalostní a identifikační část. K prezentaci zjištění a pro generování grafů a kontingenčních tabulek byla využita sada Microsoft Office 365, konkrétně MS Excel. Následující část představí výsledky výzkumu, které budou dále zkoumány a diskutovány. Kompletní dotazník pro informaci naleznete v příloze této bakalářské práce, viz příloha 1.

Otázka číslo 1: Jaké znáte prostředky pro varování obyvatelstva?

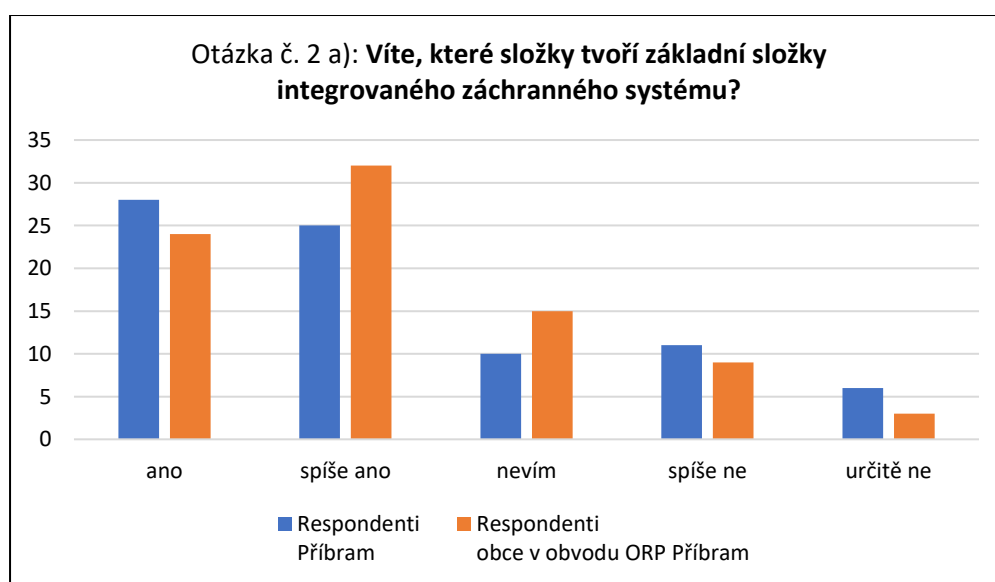
Otázka číslo 1 je položena otevřenou formou, tedy s možností respondenta uvést vlastní odpověď. Níže jsou uvedené nejčastější a současně nejpodstatnější odpovědi.

Aplikace, automobil (policie, hasiči), e-mail, informační cedule, informační systém, internet, letáky, média, mobil, noviny, obecní rozhlas, rádio, siréna, SMS, sociální sítě (facebook, Tik Tok, Instagram), televize, tisk, tlapače, upozornění úřadu, úřední deska, veřejnoprávní vysílání, zprávy.

Otázka číslo 2: Víte, které složky tvoří základní složky integrovaného záchranného systému?

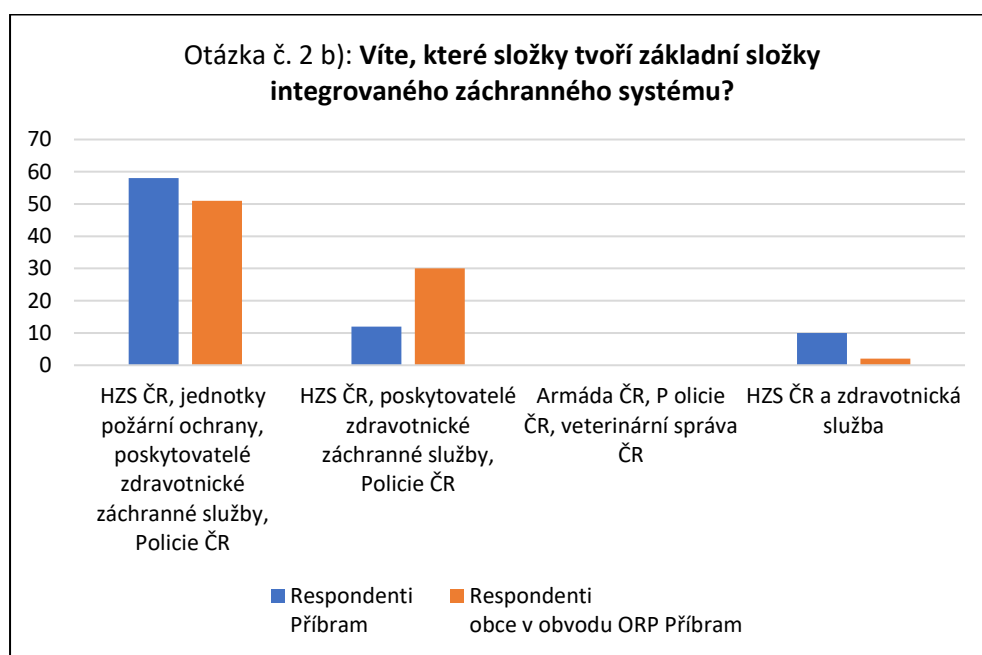
Otázka číslo 2 zjišťovala, zda respondenti vědí, jakými složkami je tvořen integrovaný záchranný systém. V první části otázky odpovídalo ano a spíše ano 66,3 % respondentů z města Příbram a 67,4 % respondentů z obcí obvodu ORP Příbram. V druhé části otázky odpovědělo správně 72,5 % respondentů z města Příbram a 61,4 % respondentů z obcí ORP Příbram, že základní složky IZS jsou „HZS ČR, jednotky požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Policie ČR“. K otázce číslo 2 je připojen obrázek 1, obrázek 2 a tabulka 1.

Obrázek 1: Vyhodnocení otázky č. 2a³²

³² Vlastní zdroj

Obrázek 2: Vyhodnocení otázky č. 2b³³

Tabulka 1 - Vyhodnocení otázky č. 2³⁴

Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	28	24	35 / 29
spíše ano	25	32	31,3 / 38,4
nevím	10	15	12,3 / 18
spíše ne	11	9	13,8 / 11
určitě ne	6	3	7,6 / 3,6
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
HZS ČR, jednotky požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Policie ČR	58	51	72,5 / 61,4
HZS ČR, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Policie ČR	12	30	15 / 36
Armáda ČR, Policie ČR, veterinární správa ČR	0	0	0 / 0
HZS ČR a zdravotnická služba	10	2	12,5 / 2,6

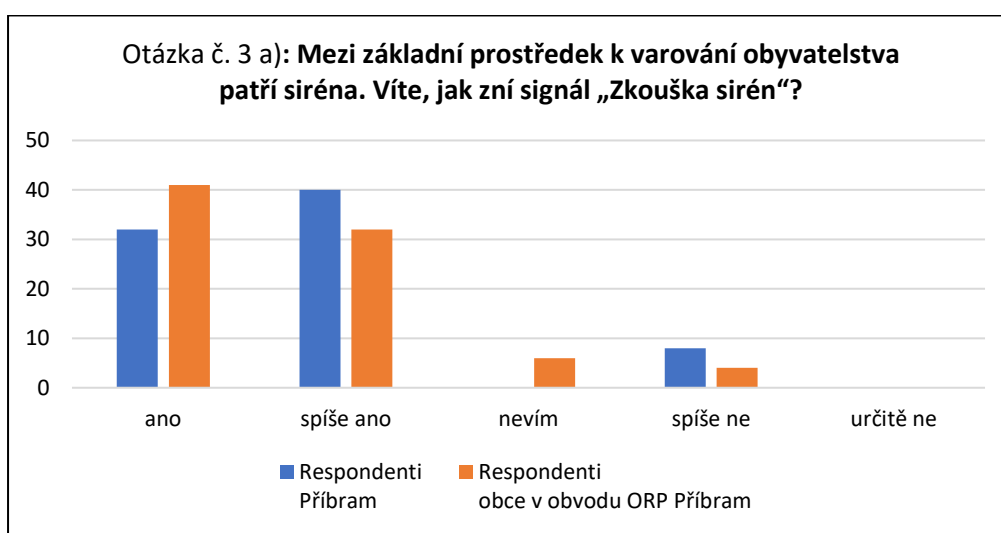
³³ Vlastní zdroj

³⁴ Vlastní zdroj

Otázka číslo 3: Mezi základní prostředek k varování obyvatelstva patří siréna. Víte, jak zní signál „Zkouška sirén“?

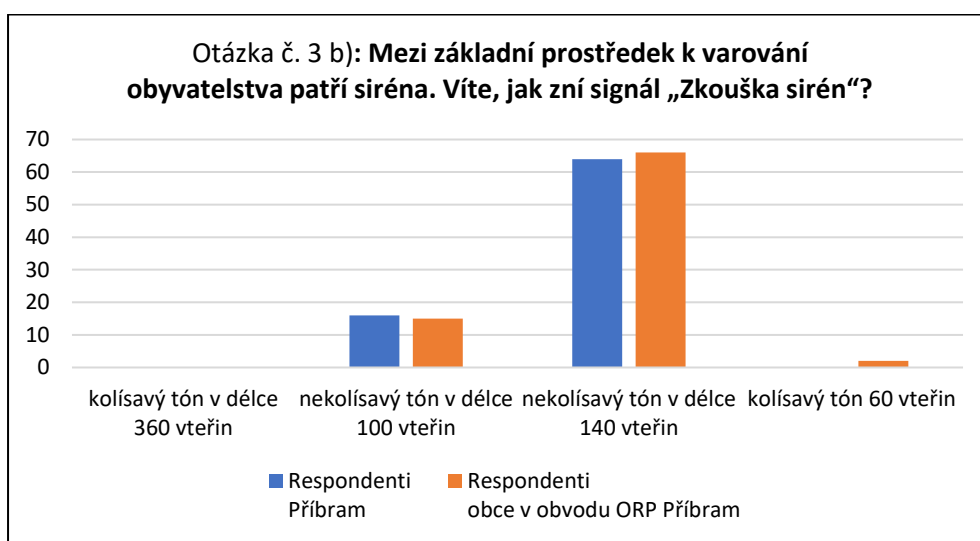
Otázka číslo 3 byla zaměřena na znalost signálu „Zkouška sirén“. První část byla určena pro jistění, jestli si respondenti myslí, že znají tento signál. V této části odpovědělo (ano, spíše ano) 90 % z města Příbram a 87,8 % z obcí ORP Příbram. V další části respondenti měli zodpovědět, jak tento signál zní. Správná odpověď zněla „*nekolísavý tón v délce 140 vteřin*“. Na tuto část odpovědělo správně 80% dotazovaných z Příbrami a 79,4 % dotazovaných z okolních obcí. K otázce číslo 3 je připojen obrázek 3, obrázek 4 a tabulka 2.

Obrázek 3: Vyhodnocení otázky č. 3a³⁵

³⁵ Vlastní zdroj

Obrázek 4: Vyhodnocení otázky č. 3b³⁶

Tabulka 2: Vyhodnocení otázky č. 3³⁷

Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	32	41	40 / 49,3
spíše ano	40	32	50 / 38,5
nevím	0	6	0 / 7,3
spíše ne	8	4	10 / 4,9
určitě ne	0	0	0 / 0
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
kolísavý tón v délce 360 vteřin	0	0	0 / 0
nekolísavý tón v délce 100 vteřin	16	15	20 / 18
nekolísavý tón v délce 140 vteřin	64	66	80 / 79,4
kolísavý tón 60 vteřin	0	2	0 / 2,6

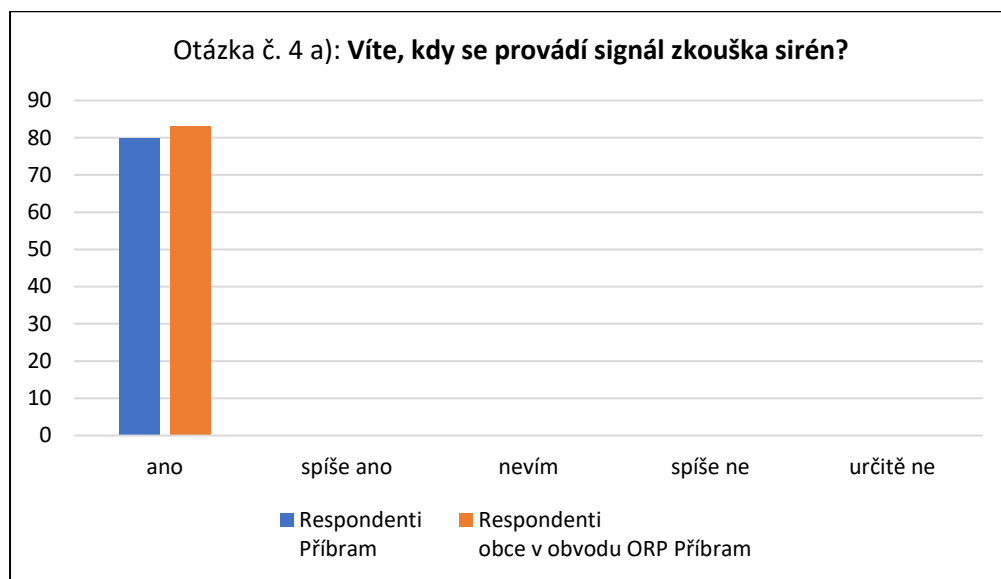
³⁶ Vlastní zdroj

³⁷ Vlastní zdroj

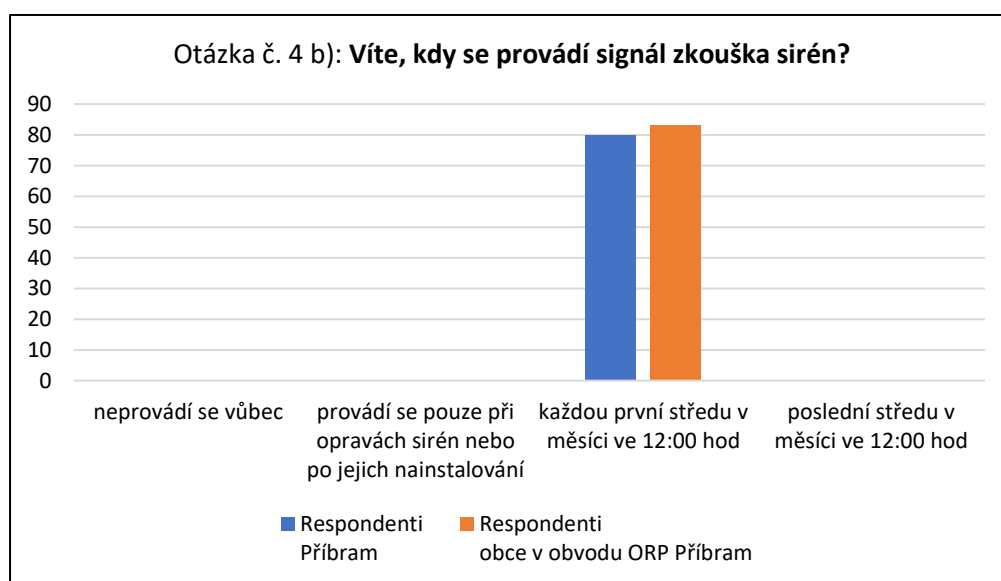
Otázka číslo 4: Víte, kdy se provádí signál zkouška sirén?

Otázka číslo 4 zněla „*Víte, kdy se provádí signál zkouška sirén?*“. V této otázce odpovědělo 100 % dotazovaných z obou zkoumaných celků, že znají správnou odpověď. Toto se potvrdilo v druhé části otázky, kdy také odpovědělo správně 100 % respondentů z obou zkoumaných celků. K otázce číslo 4 je připojen obrázek 5, obrázek 6 a tabulka 3.

Obrázek 5: Vyhodnocení otázky č. 4a³⁸

Obrázek 6: Vyhodnocení otázky č. 4b³⁹

³⁸ Vlastní zdroj

³⁹ Vlastní zdroj

Tabulka 3: Vyhodnocení otázky č. 4⁴⁰

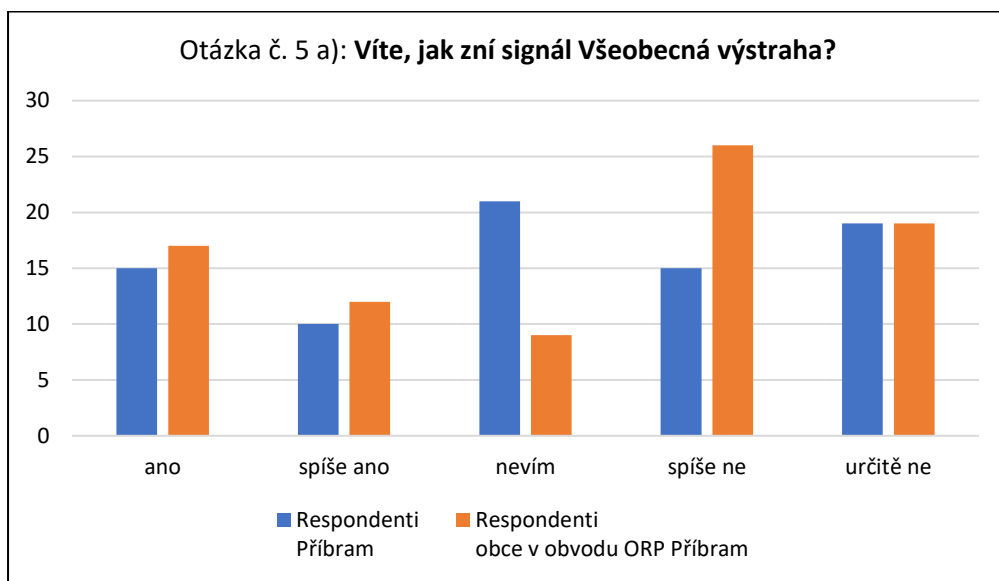
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	80	83	100 / 100
spíše ano	0	0	0 / 0
nevím	0	0	0 / 0
spíše ne	0	0	0 / 0
určitě ne	0	0	0 / 0
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
neprovádí se vůbec	0	0	0 / 0
provádí se pouze při opravách sirén nebo po jejich nainstalování	0	0	0 / 0
každou první středu v měsíci ve 12:00 hod	80	83	100 / 100
poslední středu v měsíci ve 12:00 hod	0	0	0 / 0

Otázka číslo 5: Víte, jak zní signál Všeobecná výstraha?

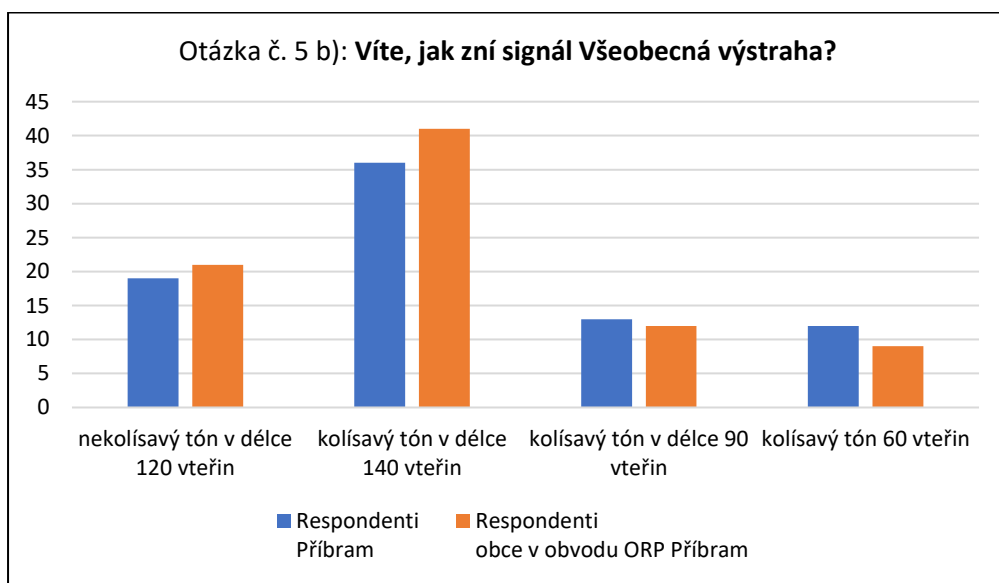
Otázka číslo 5 byla zaměřena na znalost signálu „Všeobecná výstraha“. V druhé části otázky bylo potřeba označit odpověď „kolísavý tón v délce 140 vteřin“. Tuto odpověď označilo necelých 50 % u obou zkoumaných celků, kdy lepšího výsledku dosáhli respondenti žijící v obcích ORP Příbram s hodnotou 49,4 % oproti 45 %. K otázce číslo 5 je připojen obrázek 7, obrázek 8 a tabulka 4.

⁴⁰ Vlastní zdroj

Obrázek 7: Vyhodnocení otázky č. 5a⁴¹

Obrázek 8: Vyhodnocení otázky č. 5b⁴²

⁴¹ Vlastní zdroj

⁴² Vlastní zdroj

Tabulka 4: Vyhodnocení otázky č. 5⁴³

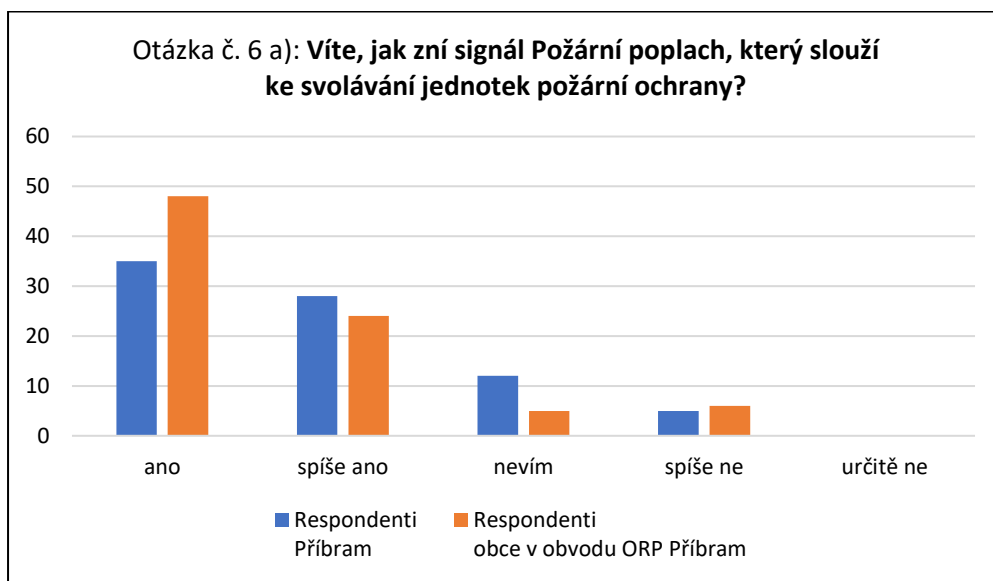
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	15	17	18,75 / 20,6
spíše ano	10	12	12,5 / 14,6
nevím	21	9	26,25 / 10,8
spíše ne	15	26	18,75 / 31,2
určitě ne	19	19	23,75 / 22,8
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
nekolísavý tón v délce 120 vteřin	19	21	23,75 / 25,4
kolísavý tón v délce 140 vteřin	36	41	45 / 49,4
kolísavý tón v délce 90 vteřin	13	12	16,25 / 14,4
kolísavý tón 60 vteřin	12	9	15 / 10,8

Otázka číslo 6: Víte, jak zní signál Požární poplach, který slouží ke svolávání jednotek požární ochrany?

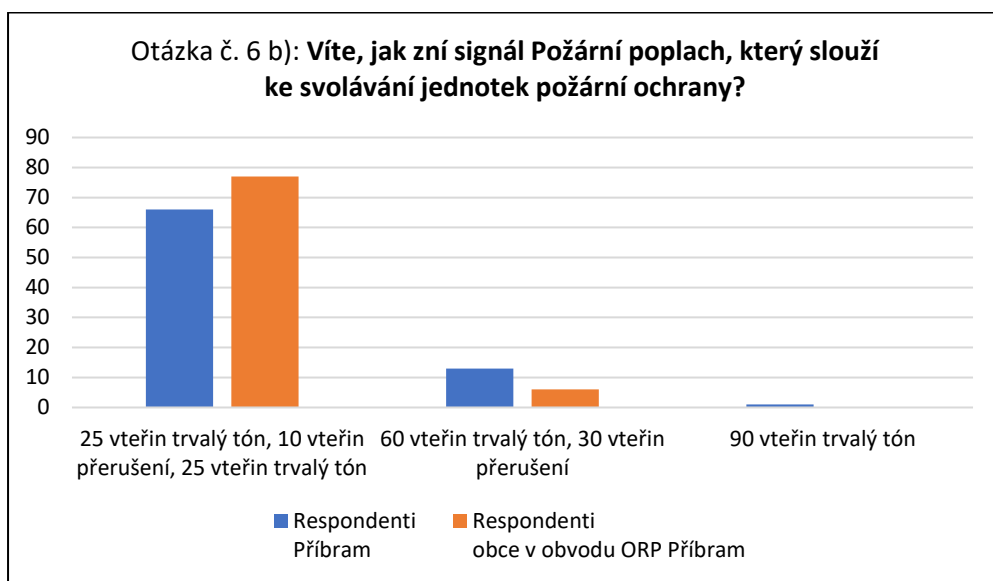
Otázkou číslo 6 byla zjišťována znalost signálu „*Požární poplach*“. Zde bylo nutno označit odpověď „*25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přerušení, 25 vteřin trvalý tón*“. Správnou odpověď označilo 82,5 % dotazovaných z města Příbram a 92,6 % z obcí v ORP Příbram. U obou celků bylo dosaženo více než 50 % správných odpovědí. K otázce číslo 6 je připojen obrázek 9, obrázek 10 a tabulka 5.

⁴³ Vlastní zdroj

Obrázek 9: Vyhodnocení otázky č. 6a⁴⁴

Obrázek 10: Vyhodnocení otázky č. 6b⁴⁵

⁴⁴ Vlastní zdroj

⁴⁵ Vlastní zdroj

Tabulka 5: Vyhodnocení otázky č. 6⁴⁶

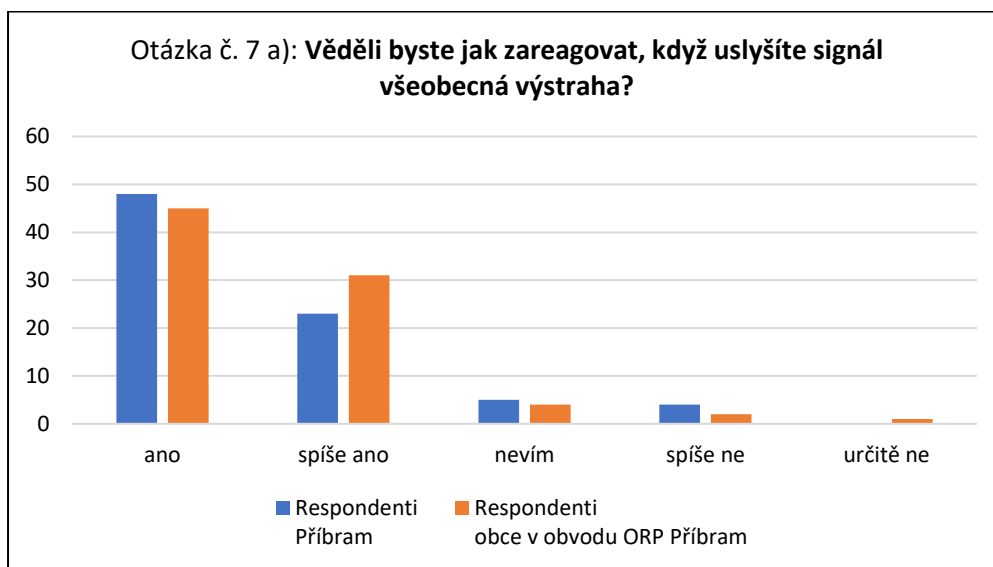
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	35	48	43,75 / 57,8
spíše ano	28	24	35 / 29
nevím	12	5	15 / 6
spíše ne	5	6	6,25 / 7,2
určitě ne	0	0	0 / 0
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přerušení, 25 vteřin trvalý tón	66	77	82,5 / 92,6
60 vteřin trvalý tón, 30 vteřin přerušení	13	6	16,25 / 7,4
90 vteřin trvalý tón	1	0	1,25 / 0

Otázka číslo 7: Věděli byste jak zareagovat, když uslyšíte signál všeobecná výstraha?

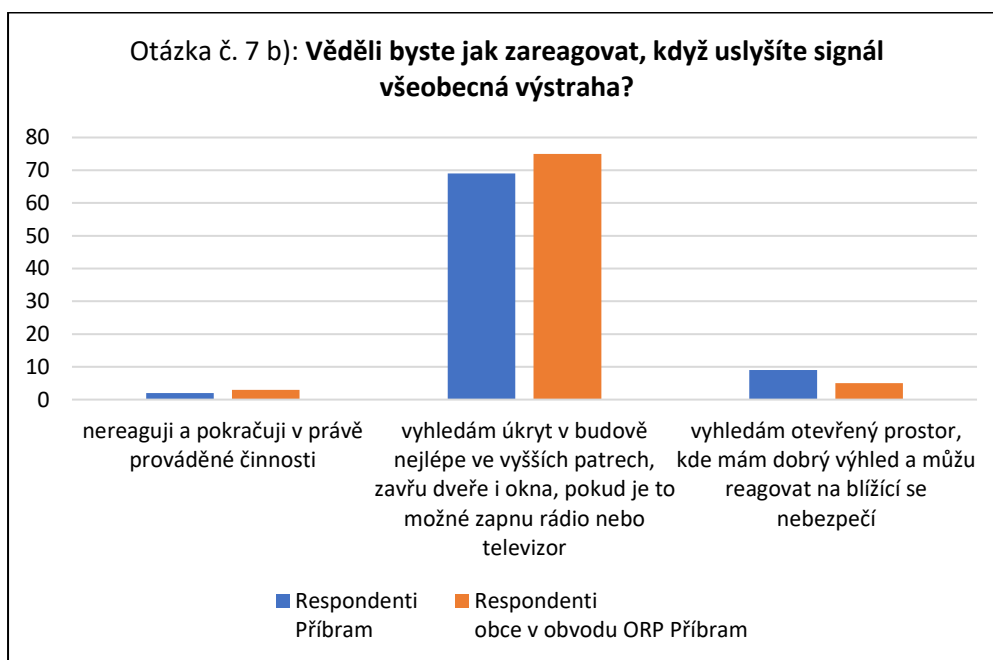
Otázka číslo 7 zněla „Věděli byste jak zareagovat, když uslyšíte signál všeobecná výstraha?“. Více jak 50 % dotazovaných respondentů z obou zkoumaných celků se v první části otázky domnívalo, že by vědělo jak reagovat na tento signál, což se potvrdilo v druhé části otázky, kdy 86,25 % respondentů z Příbrami a 90,4 % respondentů z obci ORP Příbram odpovědělo na otázku správně. Správná odpověď zněla „vyhledám úkryt v budově nejlépe ve vyšších patrech, zavřu dveře i okna, pokud je to možné zapnu rádio nebo televizor“. K otázce číslo 7 je připojen obrázek 11, obrázek 12 a tabulka 6.

⁴⁶ Vlastní zdroj

Obrázek 11: Vyhodnocení otázky č. 7a⁴⁷

Obrázek 12: Vyhodnocení otázky č. 7b⁴⁸

⁴⁷ Vlastní zdroj

⁴⁸ Vlastní zdroj

Tabulka 6: Vyhodnocení otázky č. 7⁴⁹

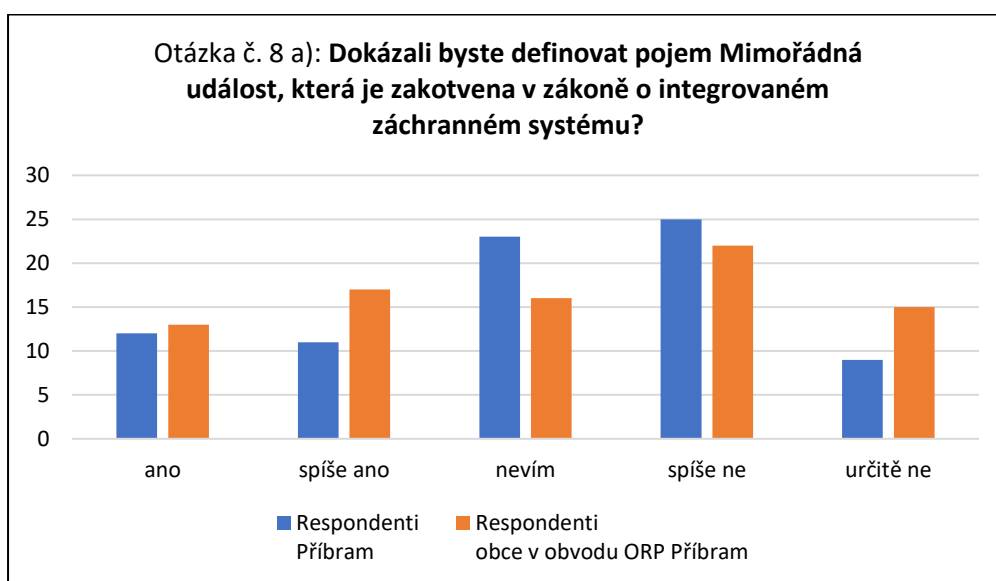
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	48	45	60 / 54
spíše ano	23	31	28,75 / 37,4
nevím	5	4	6,25 / 5
spíše ne	4	2	5 / 2,4
určitě ne	0	1	0 / 1,2
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
nereaguji a pokračuji v právě prováděné činnosti	2	3	2,5 / 3,6
vyhledám úkryt v budově nejlépe ve vyšších patrech, zavřu dveře i okna, pokud je to možné zapnu rádio nebo televizor	69	75	86,25 / 90,4
vyhledám otevřený prostor, kde mám dobrý výhled a můžu reagovat na blížící se nebezpečí	9	5	11,25 / 6

Otázka číslo 8: Dokázali byste definovat pojem mimořádná událost, která je zakotvena v zákoně o integrovaném záchranném systému?

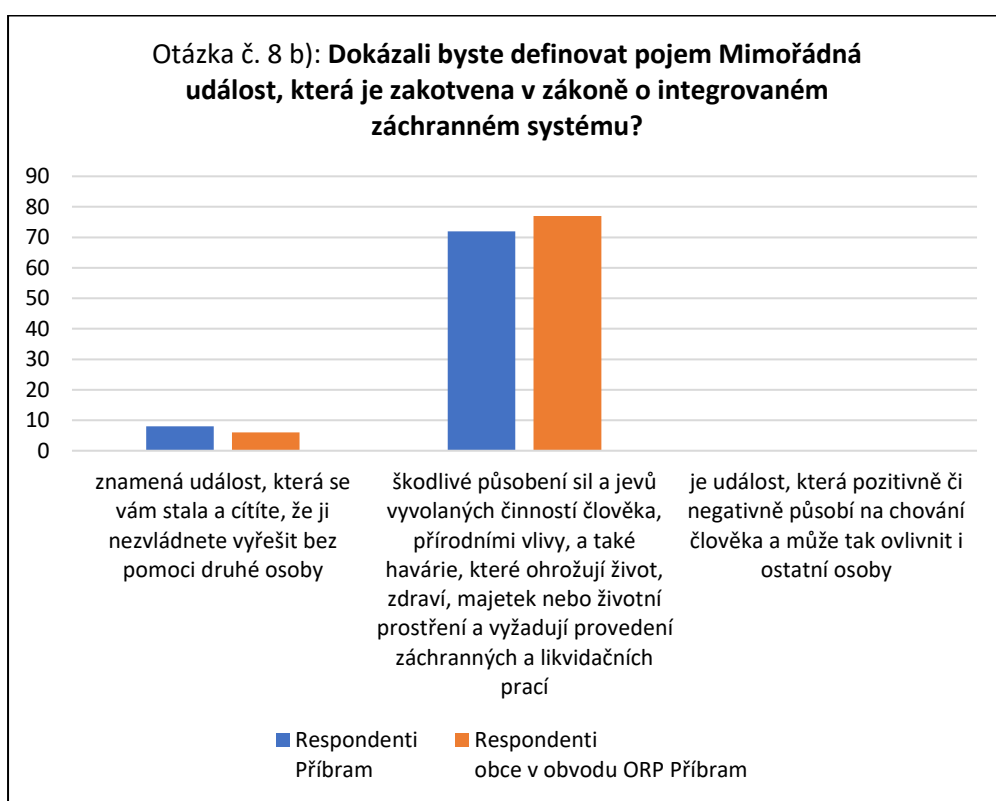
V otázce číslo 8 odpovídali respondenti na otázku, zda dokážou definovat pojem „*mimořádná událost*“. V první části otázky uvedli respondenti odpovědi (spíše ne, určitě ne, nevím) ve více jak 50 %. V druhé části se to ale nepotvrdilo, neboť v obou zkoumaných celcích odpovědělo správně 90 a více procent dotazovaných. K otázce číslo 8 je připojen obrázek 13, obrázek 14 a tabulka 7.

⁴⁹ Vlastní zdroj

Obrázek 13: Vyhodnocení otázky č. 8a⁵⁰

Obrázek 14: Vyhodnocení otázky č. 8b⁵¹

⁵⁰ Vlastní zdroj

⁵¹ Vlastní zdroj

Tabulka 7: Vyhodnocení otázky č. 8⁵²

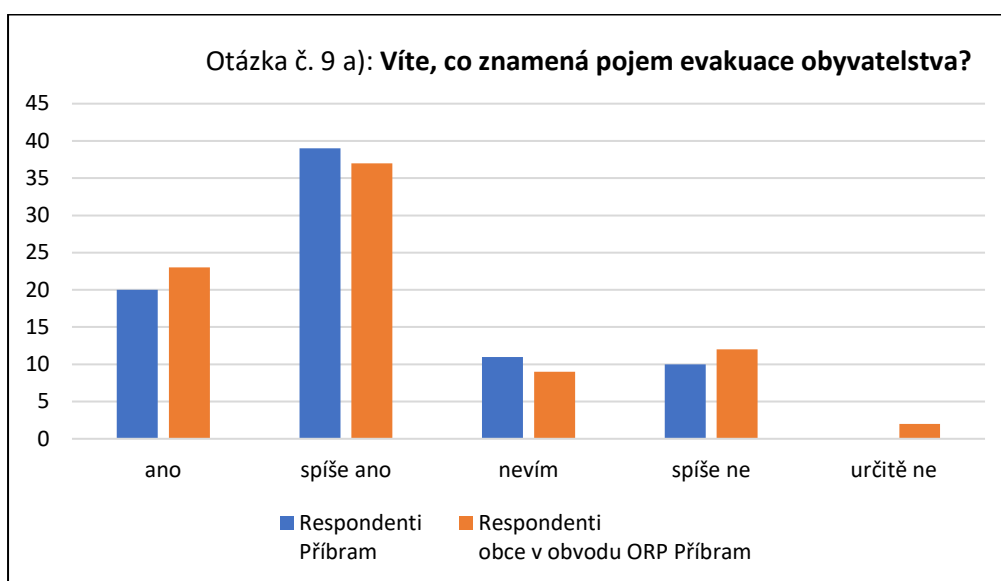
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	12	13	15 / 15,8
spíše ano	11	17	13,75 / 20,6
nevím	23	16	28,75 / 19,2
spíše ne	25	22	31,25 / 26,4
určitě ne	9	15	11,25 / 18
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
znamená událost, která se vám stala a cítíte, že ji nevládnete vyřešit bez pomoci druhé osoby	8	6	10 / 7,4
škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací	72	77	90 / 92,6
je událost, která pozitivně či negativně působí na chování člověka a může tak ovlivnit i ostatní osoby	0	0	0 / 0

Otázka číslo 9: Víte, co znamená pojem evakuace obyvatelstva?

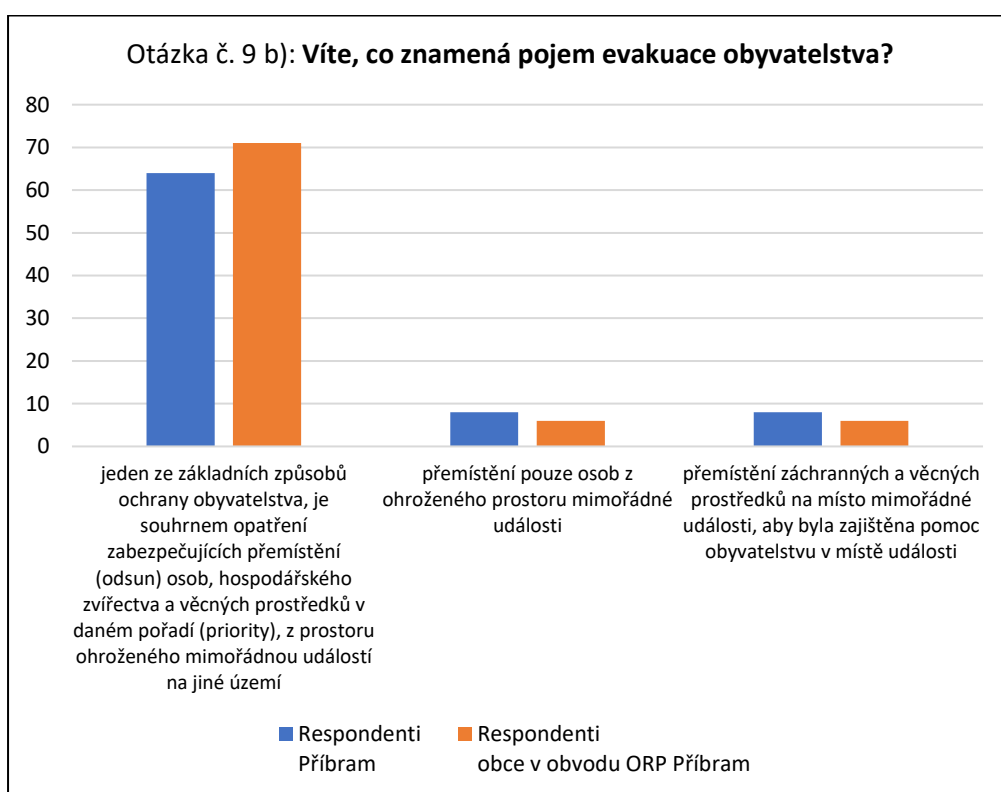
Jako správnou odpověď v otázce číslo 9 měli respondenti označit v části b) „*jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečujících přemístění (odsun) osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků v daném pořadí (priority), z prostoru ohroženého mimořádnou událostí na jiné území*“. Správnou odpověď uvedlo 80 % respondentů z města Příbram a 85,4 % respondentů z obcí v ORP Příbram. Taktéž v části a) uvedli respondenti, že vědí co je evakuace obyvatelstva. K otázce číslo 9 je připojen obrázek 15, obrázek 16 a tabulka 8.

⁵² Vlastní zdroj

Obrázek 15: Vyhodnocení otázky č. 9a⁵³

Obrázek 16: Vyhodnocení otázky č. 9b⁵⁴

⁵³ Vlastní zdroj

⁵⁴ Vlastní zdroj

Tabulka 8: Vyhodnocení otázky č. 9⁵⁵

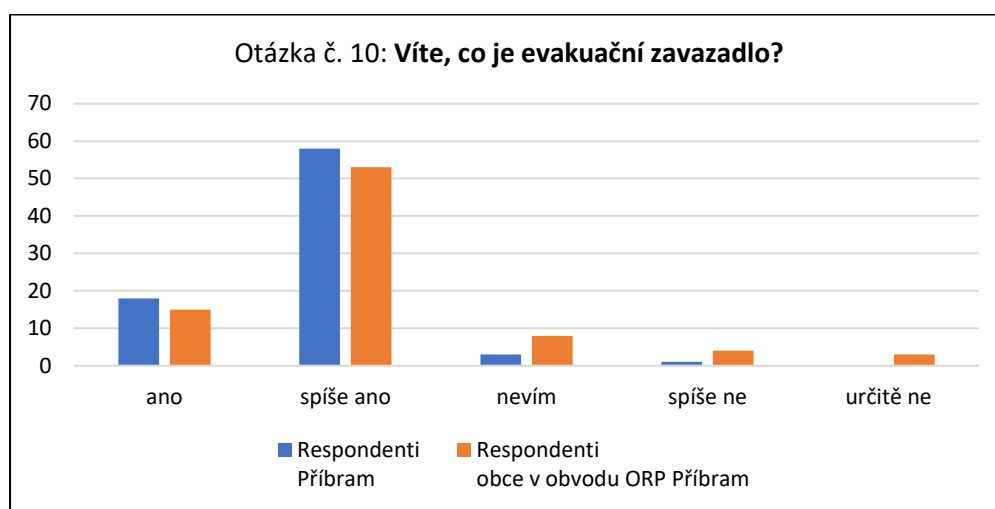
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	20	23	25 / 27,8
spíše ano	39	37	48,75 / 44,6
nevím	11	9	13,75 / 10,8
spíše ne	10	12	12,5 / 14,4
určitě ne	0	2	0 / 2,4
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečujících přemístění (odsun) osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků v daném pořadí (priority), z prostoru ohroženého mimořádnou událostí na jiné území	64	71	80 / 85,4
přemístění pouze osob z ohroženého prostoru mimořádné události	8	6	10 / 7,3
přemístění záchranných a věcných prostředků na místo mimořádné události, aby byla zajištěna pomoc obyvatelstvu v místě události	8	6	10 / 7,3

Otázka číslo 10: Víte, co je evakuační zavazadlo?

Otázka číslo 10 zkoumá u respondentů, zda vědí, co je to evakuační zavazadlo. Podle jejich odpovědí můžeme soudit, že menší povědomí o tom, co je evakuační zavazadlo mají dotazovaní respondenti ze zkoumaného celku obcí v ORP Příbram. Tito respondenti odpověděli v 81,8 % (ano, spíše ano) oproti 95 % respondentů z města Příbram. K otázce číslo 10 je připojen obrázek 17 a tabulka 9.

⁵⁵ Vlastní zdroj

Obrázek 17: Vyhodnocení otázky č. 10⁵⁶

Tabulka 9: Vyhodnocení otázky č. 10⁵⁷

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	18	15	22,5 / 18
spíše ano	58	53	72,5 / 63,8
nevím	3	8	3,75 / 9,8
spíše ne	1	4	1,25 / 4,8
určitě ne	0	3	0 / 3,6

Otázka číslo 11: Co by podle vás mělo obsahovat evakuační zavazadlo?

Otázka číslo 11 je otázka otevřená. Odpovědi byly vyhodnoceny od respondentů obou zkoumaných celků společně. Jelikož bylo velké množství odpovědí, byly vybrány nejčastější odpovědi, které se objevily alespoň pět krát. Níže jsou vypsány: *karimatka, balená voda, cennosti, čelovka, čokoláda, deka, dezinfekce, doklady, důležité dokumenty, elektronika, ešus, ručník, hrnek, hry, hygienické potřeby, jídlo (konzervy, sušenky, ovoce, trvanlivé potraviny) křesadlo, lékárnička, léky, miska, nabíječka, náhradní obuv, náhradní ponožky, náhradní spodní prádlo, nůž, oblečení, otvírák, peníze, pláštěnka či nepromokavé oblečení, platební karta, powerbanka, přístroje, rádio, sirky nebo zapalovač, spacák, svítlna, telefon, toaletní papír.*

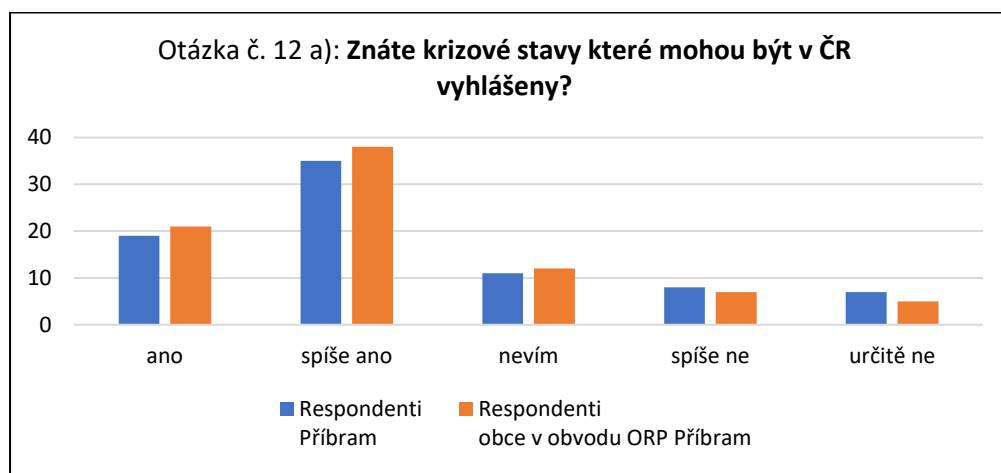
⁵⁶ Vlastní zdroj

⁵⁷ Vlastní zdroj

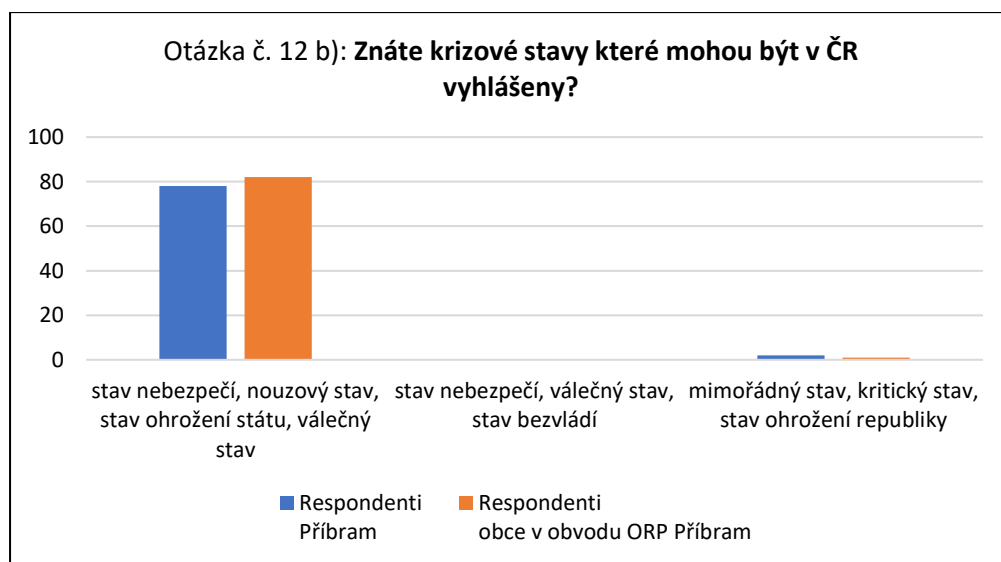
Otázka číslo 12: Znáte krizové stavy které mohou být v ČR vyhlášeny?

Otázka číslo 12 je zaměřena na znalost krizových stavů v ČR. V první části otázky uvedlo 67,5 % respondentů z města Příbram a 71,2 % respondentů z obcí ORP Příbram, že tyto stavy znají. V druhé části se toto tvrzení potvrdilo a je nutno poznamenat, že pouze tři dotazovaní respondenti odpověděli špatně. K otázce číslo 12 je připojen obrázek 18, obrázek 19 a tabulka 10.

Obrázek 18: Vyhodnocení otázky č. 12a⁵⁸

Obrázek 19: Vyhodnocení otázky č. 12b⁵⁹

⁵⁸ Vlastní zdroj

⁵⁹ Vlastní zdroj

Tabulka 10: Vyhodnocení otázky č. 12⁶⁰

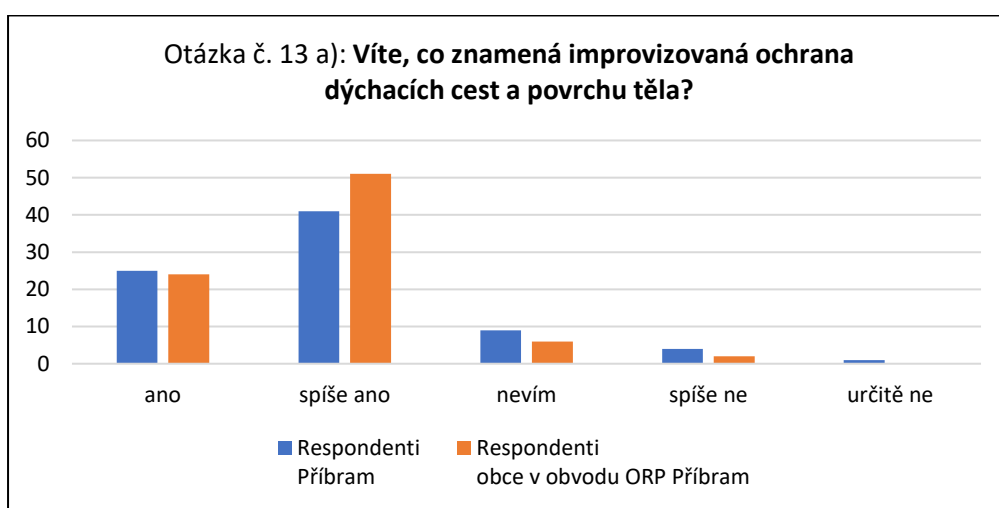
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	19	21	23,75 / 25,4
spíše ano	35	38	43,75 / 45,8
nevím	11	12	13,75 / 14,4
spíše ne	8	7	10 / 8,4
určitě ne	7	5	8,75 / 6
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav	78	82	97,5 / 98,6
stav nebezpečí, válečný stav, stav bezvlády	0	0	0 / 0
mimořádný stav, kritický stav, stav ohrožení republiky	2	1	2,5 / 1,4

⁶⁰ Vlastní zdroj

Otázka číslo 13: Víte, co znamená improvizovaná ochrana dýchacích cest a povrchu těla?

Otázka číslo 13 je věnována improvizované ochraně dýchacích cest a povrchu těla. V části a) dopovědělo více jak 50 % dotazovaných, že vědí co je improvizovaná ochrana. Část b) je otevřená. Zde měli respondenti uvést konkrétní příklady toho, co lze využít jako improvizovanou ochranu. Níže jsou uvedeny nejčastější odpovědi: *brýle, gumové rukavice, gumové boty, bunda nepromokavá, igelitový sáček, čepice, kus látky, kalhoty, pláštěnka, přilba (helma), ručník, šála, šátek, tričko složené, více vrstev oblečení*. K otázce číslo 13 je připojen obrázek 20 a tabulka 11.

Obrázek 20: Vyhodnocení otázky č. 13⁶¹

Tabulka 11: Vyhodnocení otázky č. 13⁶²

Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	25	24	31,25 / 29
spíše ano	41	51	51,25 / 61,4
nevím	9	6	11,25 / 7,2
spíše ne	4	2	5 / 2,4
určitě ne	1	0	1,25 / 0

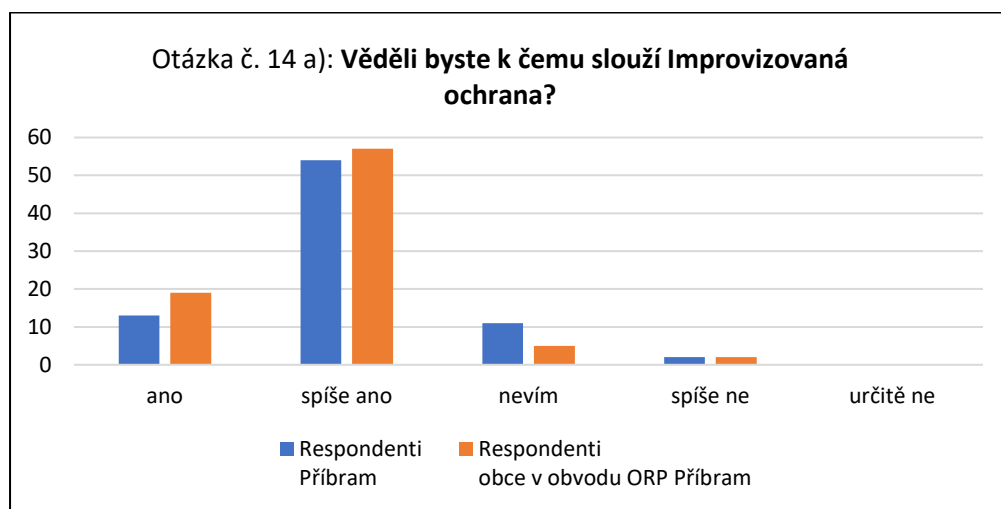
⁶¹ Vlastní zdroj

⁶² Vlastní zdroj

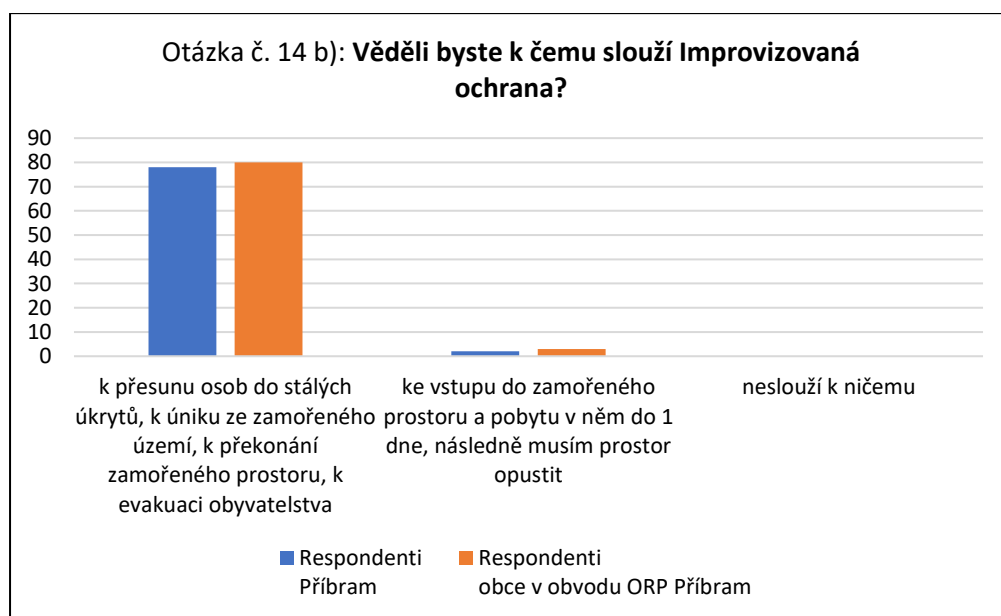
Otázka číslo 14: Věděli byste k čemu slouží Improvizovaná ochrana?

V otázce číslo 14 měli respondenti odpovídat k čemu slouží improvizovaná ochrana. Více jak 50 % respondentů se v části a) shodlo, že zná účel improvizované ochrany. Toto tvrzení se potvrdilo i v části b), kde správnou odpověď neuvedlo pouze 5 respondentů z obou zkoumaných celků. K otázce číslo 14 je připojen obrázek 21, obrázek 22 a tabulka 12.

Obrázek 21: Vyhodnocení otázky č. 14a⁶³

Obrázek 22: Vyhodnocení otázky č. 14b⁶⁴

⁶³ Vlastní zdroj

⁶⁴ Vlastní zdroj

Tabulka 12: Vyhodnocení otázky č. 14⁶⁵

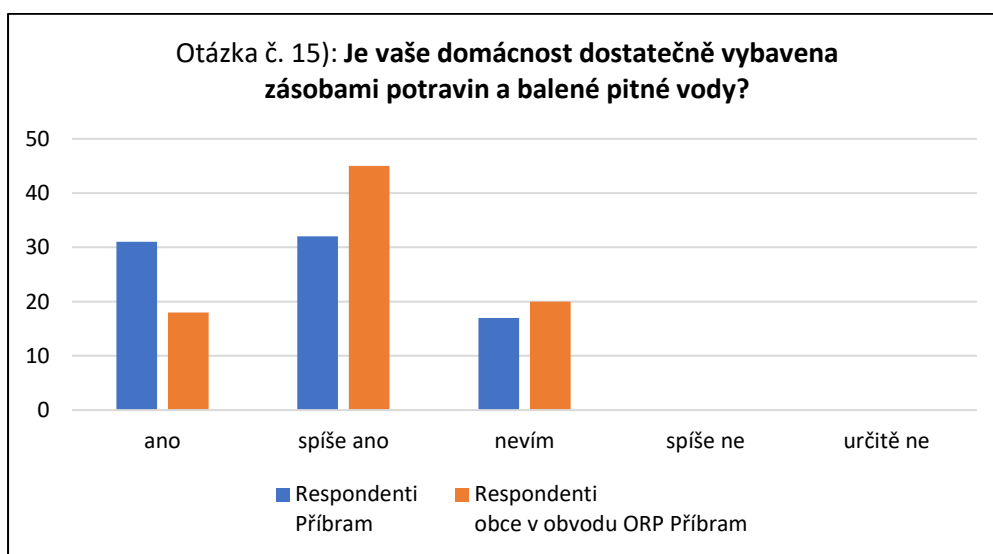
Odpověď na otázku a)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	13	19	16,25 / 23
spíše ano	54	57	67,5 / 68,6
nevím	11	5	13,75 / 6
spíše ne	2	2	2,5 / 2,4
určitě ne	0	0	0 / 0
Odpověď na otázku b)	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
k přesunu osob do stálých úkrytů, k úniku ze zamořeného území, k překonání zamořeného prostoru, k evakuaci obyvatelstva	78	80	97,5 / 96,2
ke vstupu do zamořeného prostoru a pobytu v něm do 1 dne, následně musím prostor opustit	2	3	2,5 / 3,8
neslouží k ničemu	0	0	0 / 0

⁶⁵ Vlastní zdroj

Otázka číslo 15: Je vaše domácnost dostatečně vybavena zásobami potravin a balené pitné vody?

Otázka číslo 15 zjišťovala, zda si respondenti myslí, že je jejich domácnost dostatečně vybavena potravinami a balenou pitnou vodou. V této otázce více jak 50 % dotázaných odpovědělo (ano, spíše ano). K otázce číslo 15 je připojen obrázek 23 a tabulka 13.

Obrázek 23: Vyhodnocení otázky č. 15⁶⁶

Tabulka 13: Vyhodnocení otázky č. 15⁶⁷

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	31	18	38,75 / 21,8
spíše ano	32	45	40 / 54,2
nevím	17	20	21,25 / 24
spíše ne	0	0	0 / 0
určitě ne	0	0	0 / 0

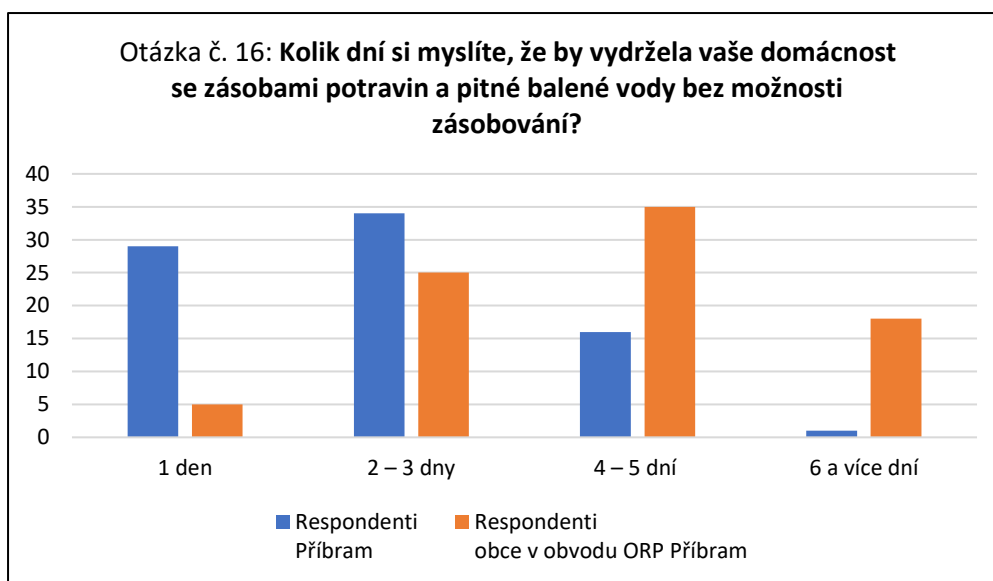
⁶⁶ Vlastní zdroj

⁶⁷ Vlastní zdroj

Otázka číslo 16: Kolik dní si myslíte, že by vydržela vaše domácnost se zásobami potravin a pitné balené vody bez možnosti zásobování?

Otázka číslo 16 navazovala na otázku číslo 15 týkající se zásob potravin a balené pitné vody. V této otázce respondenti měli uvést na kolik dní je jejich domácnost vybavena potravinami a balenou pitnou vodou. Z odpovědí vyplynulo, že respondenti v obcích v ORP jsou lépe vybaveni potravinami a balenou pitnou vodou. K otázce číslo 16 je připojen obrázek 24 a tabulka 14.

Obrázek 24: Vyhodnocení otázky č. 16⁶⁸

Tabulka 14: Vyhodnocení otázky č. 16⁶⁹

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
1 den	29	5	36,25 / 6
2–3 dny	34	25	42,5 / 30
4–5 dní	16	35	20 / 42,2
6 a více dní	1	18	1,25 / 21,8

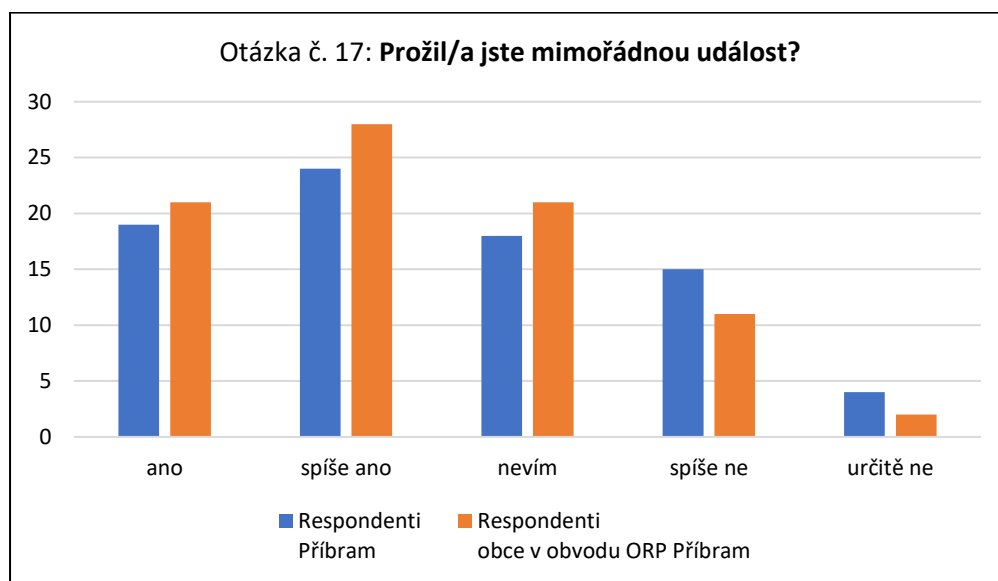
⁶⁸ Vlastní zdroj

⁶⁹ Vlastní zdroj

Otázka číslo 17: Prožil/a jste mimořádnou událost?

V otázce číslo 17 se respondenti vyjadřovali k tomu, zda prožili někdy v životě mimořádnou událost. Více jak polovina dotazovaných respondentů v obou zkoumaných celcích uvedla, že takovou událost prožila. K otázce číslo 17 je připojen obrázek 25 a tabulka 15.

Obrázek 25: Vyhodnocení otázky č. 17⁷⁰

Tabulka 15: Vyhodnocení otázky č. 17⁷¹

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	19	21	23,75 / 25,4
spíše ano	24	28	30 / 33,8
nevím	18	21	22,5 / 25,2
spíše ne	15	11	18,75 / 13,2
určitě ne	4	2	5 / 2,4

⁷⁰ Vlastní zdroj

⁷¹ Vlastní zdroj

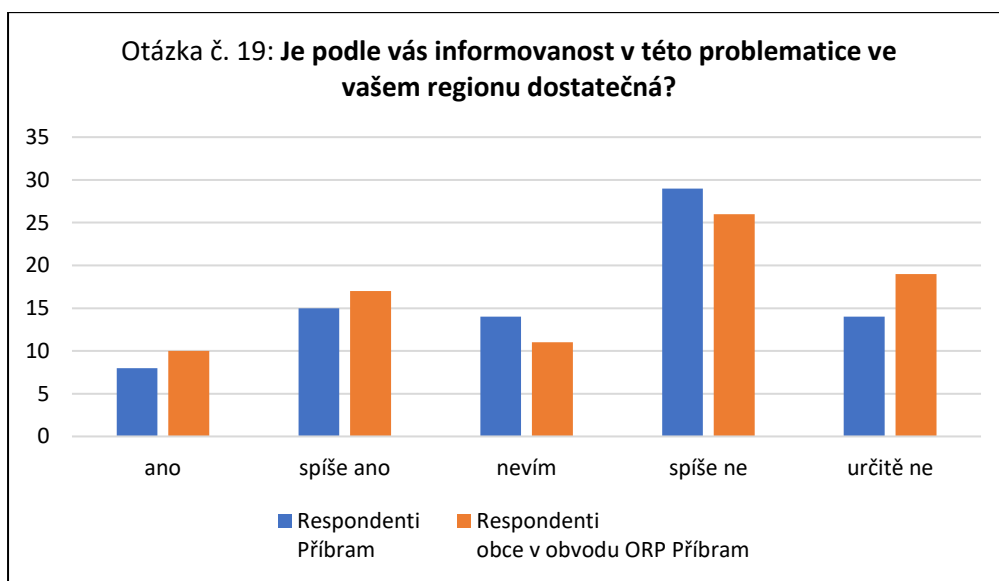
Otázka číslo 18: V případě, že na přechodí otázku odpověděli ano nebo spíše ano uveďte o jakou mimořádnou událost se jednalo.

Otázka číslo 18 je otázkou otevřenou a odkazuje se na předchozí otázku pokud respondenti odpověděli ano, spíše ano. Níže jsou vypsány nejčastější odpovědi z obou zkoumaných celků. Odpovědi jsou: *Automobilová nehoda, covid, kalamita, povodně, požár, ptačí chřipka, větrná smršť, vichřice, výbuch plynové lahve, únik čpavku, železniční tragédie.*

Otázka číslo 19: Je podle vás informovanost v této problematice ve vašem regionu dostatečná?

Otázka číslo 19 zjišťovala, zda je informovanost v regionu respondentů v problematice ochrany obyvatelstva dostatečná. Zde více jak 50 % uvádí, že je informovanost nedostatečná. K otázce číslo 19 je připojen obrázek 26 a tabulka 16.

Obrázek 26: Vyhodnocení otázky č. 19⁷²

⁷² Vlastní zdroj

Tabulka 16: Vyhodnocení otázky č. 19⁷³

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
ano	8	10	10 / 12,1
spíše ano	15	17	18,75 / 20,6
nevím	14	11	17,5 / 13,3
spíše ne	29	26	36,25 / 31,2
určitě ne	14	19	17,5 / 22,8

Otázka číslo 20: Pokud jste v předchozí otázce odpověděli „NE“ uveďte jakou formou by se mohla informovanost ve vašem regionu zvýšit.

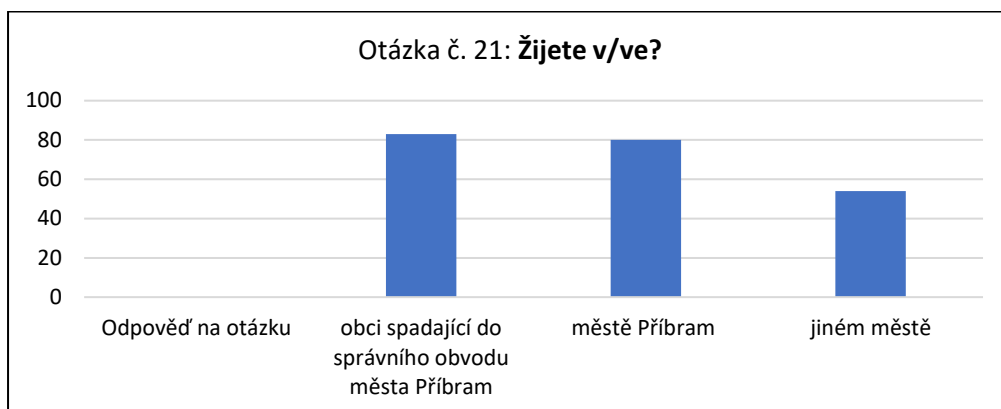
Otázka číslo 20 je otevřená a odpovídali na ni pouze respondenti, kteří v předchozí otázce odpověděli spíše ne, určitě ne. Nejčastější odpovědi byly: *aplikace, která upozorní, že se něco děje, besedy, branná výchova na základních a středních školách, články na internetových stránkách města (obce), články v novinách, hlášení obecního rozhlasu, informace na úředních deskách, informace ohledně evakuace a o obsahu nouzových zavazadel formou letáků, informační e-mail, informační letáky se základními instrukcemi co dělat, informování veřejnoprávními sdělovacími prostředky, Instagram, krátké vstupy v televizi co dělat když..., sociální síť (Facebook, Instagram, aj), SMS s informacemi.*

Otázka číslo 21: Žijete v/ve?

Otázkou číslo 21 byli respondenti rozděleni do tří skupin, z níž dvě byly použity pro tento výzkum. První skupina jsou respondenti z obcí spadající do správního obvodu města Příbram, druhá skupina jsou respondenti z města Příbram a třetí skupinou jsou respondenti žijící v jiném městě nebo obci nespádající do obvodu ORP Příbram. Třetí skupina byla z výzkumu vyřazena, neboť nespádala do zkoumaného souboru. K otázce číslo 21 je připojen obrázek 27 a tabulka 17.

⁷³ Vlastní zdroj

Obrázek 27: Vyhodnocení otázky č. 21⁷⁴

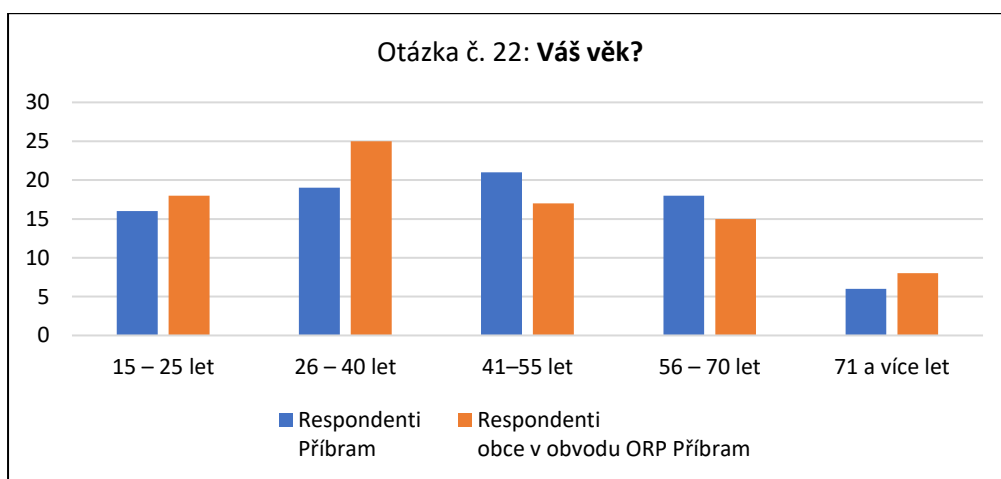
Tabulka 17: Vyhodnocení otázky č. 21⁷⁵

Odpověď na otázku	Procentuální podíl%
obci spadající do správního obvodu města Příbram	38,3
městě Příbram	36,8
jiném městě	24,9

Otázka číslo 22: Váš věk?

Otázka číslo 22 zjišťovala věkovou kategorii respondentů, kteří se výzkumu účastnili. Nejvíce dotazovaných bylo ve věku 26-40 a 41-55 let, nejméně pak ve věku 71 a více let. K otázce číslo 22 je připojen obrázek 28 a tabulka 18.

Obrázek 28: Vyhodnocení otázky č. 22⁷⁶

⁷⁴ Vlastní zdroj

⁷⁵ Vlastní zdroj

⁷⁶ Vlastní zdroj

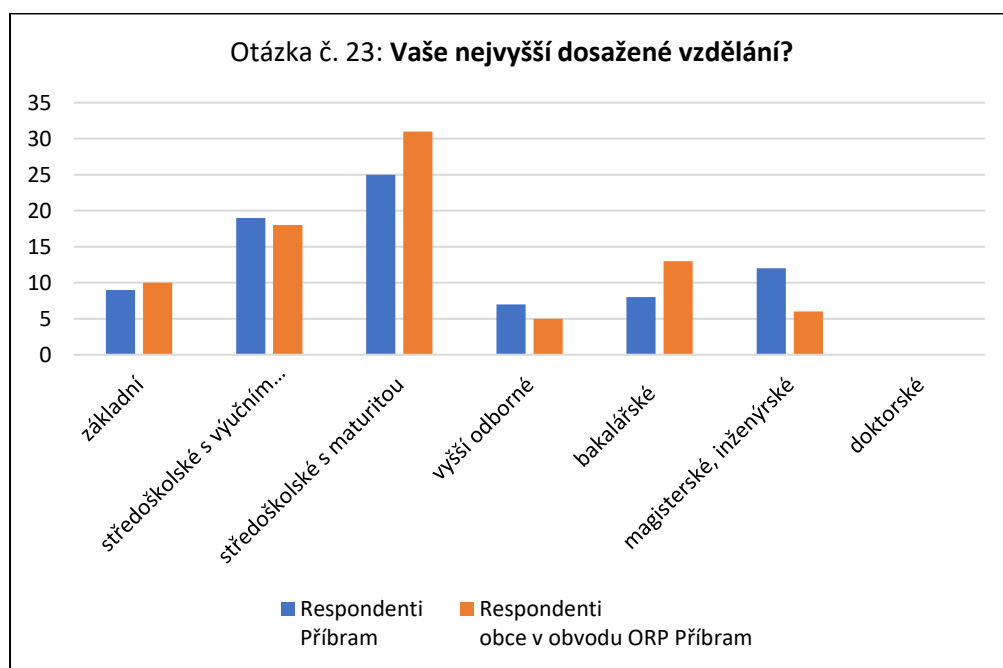
Tabulka 18: Vyhodnocení otázky č. 22⁷⁷

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
15–25 let	16	18	20 / 21,8
26–40 let	19	25	23,75 / 30
41–55 let	21	17	26,25 / 20,6
56–70 let	18	15	22,5 / 18
71 a více let	6	8	7,5 / 9,6

Otázka číslo 23: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Otázka číslo 23 byla zaměřena na vzdělání respondentů a zjišťovala nejvyšší dosažené vzdělání. V obou zkoumaných celcích bylo nejvíce respondentů se středoškolským vzděláním s maturitou. Je nutno podotknout, že ani jeden respondent neuvedl doktorské vzdělání. K otázce číslo 23 je připojen obrázek 29 a tabulka 19.

Obrázek 29: Vyhodnocení otázky č. 23⁷⁸

⁷⁷ Vlastní zdroj

⁷⁸ Vlastní zdroj

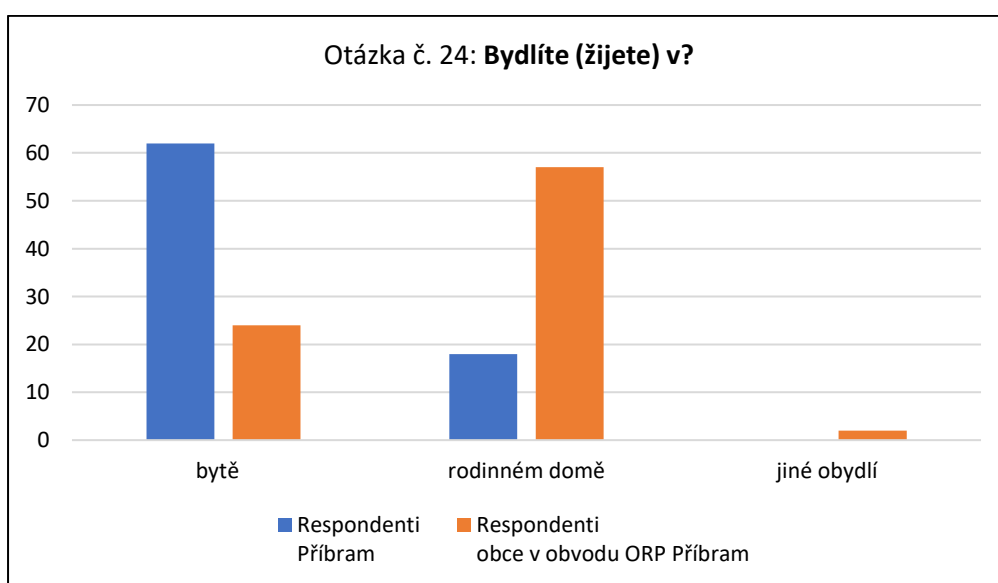
Tabulka 19: Vyhodnocení otázky č. 23⁷⁹

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentuální podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
základní	9	10	11,25 / 12
středoškolské s výučním listem	19	18	23,75 / 21,8
středoškolské s maturitou	25	31	31,25 / 37,4
vyšší odborné	7	5	8,75 / 6
bakalářské	8	13	10 / 15,6
magisterské, inženýrské	12	6	15 / 7,2
doktorské	0	0	0 / 0

Otázka číslo 24: Bydlíte (žijete) v?

Otázka číslo 24 zněla „Bydlíte (žijete) v?“. U respondentů z města Příbram převažovala odpověď, že žijí v bytě. U respondentů v obcích v obvodu ORP Příbram tomu bylo naopak, nejvíce bylo uvedeno, že žijí v rodinném domě což bylo předpokládáno. Pouze dva dotazovaní uvedli, že žijí v jiném obydlí. K otázce číslo 24 je připojen obrázek 30 a tabulka 20.

Obrázek 30: Vyhodnocení otázky č. 24⁸⁰

⁷⁹ Vlastní zdroj

⁸⁰ Vlastní zdroj

Tabulka 20: Výhodnocení otázky č. 24⁸¹

Odpověď na otázku	Respondenti Příbram	Respondenti obce v obvodu ORP Příbram	Procentualní podíl% Příbram/ obce v obvodu ORP Příbram
bytě	62	24	77,5 / 29
rodinném domě	18	57	22,5 / 68,6
jiné obydlí	0	2	0 / 2,4

⁸¹ Vlastní zdroj

8 Diskuse

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení informovanosti obyvatel žijících ve městě Příbram a obyvatel obcí spadající do správního obvodu ORP Příbram. K této práci je vztahena výzkumná otázka: Je informovanost o opatřeních ochrany obyvatelstva u obyvatel ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Příbram větší než u obyvatel okolních obcí? Výše jsou zobrazeny jednotlivé grafy a tabulky s výsledky a procentuálními podíly z obou zkoumaných celků. Každá otázka je doprovázena slovním sdělením jejího výsledku ve vztahu k výzkumné otázce. V první části dotazníku jsou otázky znalostní, kterými ověříme znalosti obyvatel v oblasti ochrany obyvatelstva na stanovenou výzkumnou otázku. Díky nasbíraným výsledkům posoudíme informovanost obyvatel ve zkoumaných celcích ORP Příbram jak je stanoveno v cíli bakalářské práce. Počínaje otázkou číslo 21 je stanovena identifikační část dotazníku, kterou byli respondenti rozřazeni do dvou zkoumaných celků.

Otázka č. 1 zněla „Jaké znáte prostředky pro varování obyvatelstva?“. Odpovědi, které respondenti uvedli lze zhodnotit, že většina uvedla více než jeden prostředek, který slouží k varování obyvatelstva. Zde můžeme říct, že obyvatele mají povědomí o těchto prostředcích a hodnotit výsledek kladně.

Otázka č. 2, která zněla „Víte, které složky tvoří základní složky integrovaného záchranného systému?“. Správnou odpověď „HZS ČR, jednotky požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Policie ČR“ uvedla více než polovina respondentů z obou zkoumaných celků. Je nutno podotknout, že 27,5 % obyvatel z města Příbram a 38,6 % z obcí v ORP Příbram uvedlo špatnou odpověď. Zde se domnívám, že někteří respondenti mohli zařadit Policii ČR do bezpečnostních složek a dále pak nevědí, že některé jednotky požární ochrany mohou být začleněny do IZS. I tak výsledky hodnotím kladně.

Otázka č. 3 byla směřována na znalost signálu zkouška sirén a zněla „Mezi základní prostředek k varování obyvatelstva patří siréna. Víte, jak zní signál „Zkouška sirén“?“. V první části otázky uvedlo téměř 90 % dotázaných z obou celků, že zná tento signál. Toto tvrzení se potvrdilo v druhé části otázky, kdy správnou odpověď „nekolísavý tón v délce 140 vteřin“ uvedlo 80 % dotázaných. Špatnou odpověď „nekolísavý tón v délce 100 vteřin“ uvedlo 20 % dotázaných v obou zkoumaných celcích. Zde předpokládám, že většina nedokázala určit časovou délku tohoto signálu, avšak tón znají.

Otázka č. 4, která zněla „Víte, kdy se provádí signál zkouška sirén?“ zodpovědělo správně 100 % respondentů zkoumaných celků. Tento signál slyšíme každou první středu v měsíci, a i z tohoto důvodu předpokládám, že všichni respondenti mají tento čas v paměti zafixovaný, a proto odpověděli správně. Pravidelné zkoušky sirén jsou tedy velmi přínosné.

Na otázku č. 5, která zněla „Víte, jak zní signál Všeobecná výstraha?“ odpovědělo více jak 50 % dotázaných špatně. Předpokládám, že tento signál, který zní „kolísavý tón v délce 140 vteřin“, slyšela ve svém životě jen malá část respondentů, proto se jim nevryje do paměti. Je nutno podotknout, že lepších výsledků dosáhli respondenti z obcí v obvodu ORP Příbram, a to s 49,4 % správných odpovědí. Tuto otázku hodnotím negativně. Myslím si, že tento signál by měli obyvatelé znát, protože je důležitý při ochraně jejich životů a majetku.

Otázka č. 6 zněla „Víte, jak zní signál Požární poplach, který slouží ke svolávání jednotek požární ochrany?“. Z první části odpovědí vyplývá, že tento signál zná 80 % všech respondentů. Znalost tohoto signálu, který zní „25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přerušení, 25 vteřin trvalý tón“, se potvrdila v druhé části otázky, kde správně odpovědělo více jak 82 % respondentů ze zkoumaných celků. V této otázce dosáhli lepších výsledků respondenti z obcí v obvodu ORP Příbram. Předpokládám, že je tomu tak z důvodu, že v obcích jsou jednotky dobrovolných hasičů, které tento signál používají ke svému svolávání. Respondenti těchto obcí mohou signál slyšet častěji a znají ho tudíž lépe než respondenti města Příbram.

Otázka č. 7, která zněla „Věděli byste jak zareagovat, když uslyšíte signál všeobecná výstraha?“ uvedlo téměř 90 % respondentů z obou zkoumaných celků, že by vědělo jak reagovat na tento signál. Své tvrzení potvrdili v druhé části otázky, kde správnou odpověď „vyhledám úkryt v budově nejlépe ve vyšších patrech, zavřu dveře i okna, pokud je to možné zapnu rádio nebo televizor“ uvedlo 86,25 % respondentů z města Příbram a 90,4 % respondentů z obcí obvodu ORP Příbram. Zde bych chtěl zdůraznit, jak bylo uvedeno výše, že tento signál zná necelá polovina respondentů a mohlo by se stát, že pokud bude vyhlášen, budou respondenti reagovat špatně. I tak výsledky hodnotím kladně.

Otázka č. 8 zněla „Dokázali byste definovat pojem mimořádná událost, která je zakotvena v zákoně o integrovaném záchranném systému?“. Více jak polovina

respondentů uvedla, že by nedokázala definovat pojem mimořádná událost, nebo že nevědí. Avšak v druhé části otázky odpovědělo více jak 90 % dotahovaných správou odpověď, tedy „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“. Ačkoli respondenti uvedli, že tento pojem nedokážou definovat, tak se domnívám, že odpověď označili správně, protože z nabízených možností vypadala nejpřijatelněji.

Na otázku č. 9 „Víte, co znamená pojem evakuace obyvatelstva?“ odpovědělo správně 80 % respondentů z města Příbram a 85,4 % respondentů obcí obvodu ORP Příbram. Správná odpověď zněla „jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečujících přemístění (odsun) osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků v daném pořadí (priority), z prostoru ohroženého mimořádnou událostí na jiné území“. V první části otázky uvedlo více jak 50 % respondentů, že vědí co znamená evakuace obyvatelstva. Toto se potvrdilo v druhé části. Výsledky hodnotím kladně, protože respondenti mají o tomto pojmu povědomí.

Otázka č. 10 zněla „Víte, co je evakuační zavazadlo?“. Zde uvedlo 81,8 % respondentů z obcí v obvodu ORP Příbram a dokonce 95 % respondentů z města Příbram, že ví co evakuační zavazadlo je. Je nutno podotknout, že pouze 3,6 % z obcí ORP Příbram uvedlo, že určitě neví co evakuační zavazadlo je.

Otázka č. 11 byla položena otevřenou formou a zněla následovně „Co by podle vás mělo obsahovat evakuační zavazadlo?“. Odpovědi byly vyhodnoceny dohromady z obou zkoumaných celků. Pro každého respondenta může být důležité něco jiného, proto byl objem věcí, které by si dotazovaní zabalili do zavazadla odlišný. Zde bych rád poznamenal, že každý respondent uvedl nejméně pět věcí, které by měly být uloženy v evakuačním zavazadle. Výsledky hodnotím kladně, neboť by respondenti měli v evakuačním zavazadle potřebné věci.

Otázka č. 12 se respondentů dotazovala na krizové stavy a zněla „Znáte krizové stavy které mohou být v ČR vyhlášeny?“. Ne všichni respondenti si byli jisti, že by odpověděli správně. V první části otázky uvedlo 32,5 % z města Příbram a 28,8 % z obcí v obvodu ORP Příbram odpověď „nevím, spíše ne, určitě ne“. V druhé části otázky neuváděli správnou odpověď, tedy „stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav“, pouze tři respondenti z obou zkoumaných celků. Domnívám se, že si

odpovědi řádně nepřečetli a označili tak nesprávnou odpověď. Nicméně téměř 100 % odpovědělo správně, a tak hodnotím výsledky velmi kladně.

Otázka č. 13 zněla „Víte, co znamená improvizovaná ochrana dýchacích cest a povrchu těla?“. V této otázce více než 80 % všech respondentů vědělo, co tento typ ochrany znamená. Předpokládám, že každý by se dokázal chránit nějakými improvizovanými prostředky, než by mu byla poskytnuta profesionální pomoc nebo opustil ohrožený prostor.

Otázka č. 14, která zněla „Věděli byste k čemu slouží Improvizovaná ochrana?“, v první části otázky uvádí 91,6 % respondentů z obcí v obvodu ORP Příbram oproti 83,75 % respondentů z města Příbram, že ví k čemu slouží improvizovaná ochrana. V druhé části otázky se toto tvrzení potvrdilo a správnou odpověď uvedlo více než 95 % respondentů z obou zkoumaných celků, tedy „k přesunu osob do stálých úkrytů, k úniku ze zamořeného území, k překonání zamořeného prostoru, k evakuaci obyvatelstva“. Zde bych chtěl poznamenat, že špatnou odpověď uvedlo pouze pět respondentů.

V otázce č. 15, která zněla „Je vaše domácnost dostatečně vybavena zásobami potravin a balené pitné vody?“, uvádí více než 75 % respondentů z obou zkoumaných celků, že jejich domácnost je dostatečně vybavena zásobami balené pitné vody a potravin. Pouze necelých 25 % dotazovaných uvedlo, že neví zda je jejich domácnost dostatečně zásobena. Rád bych poznamenal fakt, že žádný z respondentů neuvedl možnost „spíše ne, určitě ne“, tudíž si respondenti z mého pohledu více méně nepřipouští, že by jejich domácnost nebyla dostatečně vybavena potravinami a balenou pitnou vodou.

Otázka č. 16 navazovala na otázku č. 15 a zněla „Kolik dní si myslíte, že by vydržela vaše domácnost se zásobami potravin a pitné balené vody bez možnosti zásobování?“. V této otázce jsou rozdílné odpovědi mezi oběma zkoumanými celky. Respondenti z města Příbram nejčastěji uvádějí, že jejich domácnost je vybavena potravinami a balenou pitnou vodou na 1 den a 2-3 dny, zatímco respondenti obcí v obvodu ORP Příbram uvádějí nejčastěji odpověď 2-3 dny a 4-5 dní. Pouze jeden respondent z města Příbram uvedl, že zásoba je na 6 a více dní. V opačném případě uvedlo 6 % respondentů z obcí ORP Příbram, že jejich domácnost je vybavena pouze na jeden den. Z výsledků je jasné, že lépe vybaveni jsou respondenti obcí ORP Příbram než respondenti z města Příbram. V malých obcích často nebývají obchody nebo nenabízejí takové množství potravin jako velké obchody ve městech. Domnívám se tedy, že

respondenti z obcí ORP Příbram nakupují větší množství potravin jednou maximálně dvakrát za týden a dělají si tak zásoby. Dále uvedli, že bydlí převážně v rodinných domech a předpokládá se zde možnost vlastní produkce ovoce a zeleniny. Protože ve městech bývají větší obchody a supermarkety, předpokládám, že respondenti z města Příbram nakupují častěji v menším množství i několikrát za týden a nevytvářejí si dostatečné zásoby potravin.

Na otázku č. 17 „Prožil/a jste mimořádnou událost?“ odpovědělo kladně více respondentů z obcí v obvodu ORP Příbram než respondentů z města Příbram, a to poměrem 59,2 % ku 53,75 %. Značná část respondentů uvedla, že mimořádnou událost neprožila nebo neví zda prožila, ačkoli mohli uvést jakoukoliv prožitou událost.

Otázka č. 18 je otázkou otevřenou a zněla „V případě, že na přechozí otázku odpověděli určitě ano nebo spíše ano uveďte o jakou mimořádnou událost se jednalo“. Více jak polovina respondentů uvedla, že mimořádnou událost prožila a výše vypsané odpovědi lze považovat za mimořádné události. Nejvíce uváděné mimořádné události byly automobilová nehoda, povodně a covid. Právě covid uvedli i respondenti, kteří byli mladšího věku a tuto událost mají čerstvě v paměti. Dříve narození uváděli pak nejčastěji povodně. Vzhledem k tomu, že odpovědi byli více jak od 50 % respondentů, považuji tuto otázku za adekvátně vyhodnocenou.

Otázka č.19 zněla „Je podle vás informovanost v této problematice ve vašem regionu dostatečná?“ a více než polovina respondentů z obou zkoumaných celků odpověděla spíše ne, určitě ne. Domnívám se, že respondenti takto odpověděli z důvodu, protože v předcházejících otázkách odpovědi neznali, anebo si nebyli 100 % jisti svou odpovědí.

Otázka č. 20, která zněla „Pokud jste v předchozí otázce odpověděli „NE“ uveďte jakou formou by se mohla informovanost ve vašem regionu zvýšit“, byla otázkou otevřenou a respondenti mohli uvést jakou formou by se podle nich mohla informovanost v oblasti ochrany obyvatelstva zvýšit. Výše byly uvedeny nejčastější odpovědi. Nejvíce se však opakovala možnost besedy nebo letáků s informacemi co dělat, když mimořádná událost nastane. Předpokládám, že tyto možnosti byly voleny záměrně, protože letáky mohou mít respondenti u sebe založeny třeba v peněžence. V případě volby možnosti besedy se domnívám, že respondenti vidí v této formě možnost dotazů a debaty na zvolené téma a tím pádem i získání více informací.

Otázka č. 21 zněla „Žijete v/ve?“ Tato otázka byla rozřazovací. Dotazníky s odpovědí „v jiném městě“ byly vyřazeny, neboť respondenti nespádali do oblasti, pro který byl tento výzkum veden. Celkem bylo vyřazeno 54 dotazníků z celkových 217. V obou zkoumaných celcích je podíl respondentů vyvážený a ani v jednom z celků nepřevažoval větší počet respondentů oproti druhému. Lze tedy říct, že výsledky jsou relevantní a rovnoměrné.

Na otázku č. 22, která zněla „Váš věk?“, odpovídalo nejvíce respondentů ve věkovém rozmezí 26-40 let a 41-50 let. Zde bych chtěl poznamenat, že dotazníku se účastnili respondenti ve všech věkových kategoriích, které byly vypsány. Z toho můžeme usoudit, že odpovídali respondenti, kteří „nemají v životě mnoho za sebou oproti těm, co už něco prožili“. Avšak se domnívám, že právě pohled na tuto problematiku od různých věkových kategorií může být velmi přínosný.

Otázka č. 23 zněla „Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“. Zde respondenti měli vypsány obvyklé možnosti vzdělání, na které mohli odpovídat. Nejvíce se bylo zastoupeno vzdělání středoškolské s maturitou a středoškolské s výučním listem. Ani jeden respondent neuvedl vzdělání doktorské, oproti tomu 19 respondentů uvedlo vzdělání základní. Zde usuzuji, že se jednalo o studenty středních škol, kteří mají za sebou pouze základní školu. Je nutno poznamenat, že uváděné počty jednotlivých vzdělání byly u obou zkoumaných celků téměř rovnoměrné a tudíž se mohu domnívat, že jsou výsledky nezkrácené.

Otázka č. 24 zněla „Bydlíte (žijete) v?“ a respondenti zde uváděli typ obydlí, ve kterém bydlí. Již při vytváření dotazníku jsem se domníval, že v této otázce se budou odpovědi v jednotlivých celcích lišit. Toto se potvrdilo při vyhodnocení, kdy respondenti ze zkoumaného celku města Příbram uváděli převážně „byt“ a respondenti z celku obcí v obvodu ORP Příbram volili nejčastěji možnost „rodinný dům“. Dva respondenti uvedli možnost „jiné obydlí“, kdy se jednalo o respondenty z obcí v obvodu ORP Příbram. Domnívám se, že se jednalo o chatu či chalupu, kterou využívají ke svému trvalému bydlení.

Závěr

Systém ochrany obyvatelstva v ČR považuje autor bakalářské práce za velmi propracovaný a k možným hrozbám na daném území dostačující. Avšak svět se mění a tím vyvstává možnost nových hrozeb. Zde by chtěl autor zdůraznit, že je potřeba tento systém stále zdokonalovat, vytvářet nová opatření k možným hrozbám a být jak se říká „o krok napřed“. Zde si autor položil otázku, zda je informovanost obyvatel o problematice ochrany obyvatelstva dostačující. Zkoumané celky ukázaly, že mají o této problematice povědomí a určité množství informací. Autor se domnívá, že je potřeba zvážit, jak dostatečně obyvatele informovat o možnostech ochrany obyvatelstva a rozšířit tak jejich znalosti v této problematice.

V rámci teoretické části bakalářské práce byla provedena definice a vysvětlení základních pojmů opatření ochrany obyvatelstva a veřejné správy.

Praktická část bakalářské práce byla zaměřena na zjištění informovanosti respondentů v ochraně obyvatelstva ve vybraném správním celku a zodpovězení výzkumné otázky. K této části bylo využito kvantitativního výzkumu formou dotazníkového šetření. V první části dotazníku v otázkách č. 1–20 se autor zaměřil na znalost pojmů z oblasti „mimořádná událost“ a byl veden výzkum na výzkumnou otázku „Je informovanost o opatřeních ochrany obyvatelstva u obyvatel ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Příbram větší než u obyvatel okolních obcí“? Druhá část dotazníku v otázkách č. 21–24 byla identifikační a na základě odpovědí autor rozčlenil respondenty do dvou zkoumaných celků.

Praktická část bakalářské práce byla vedena za účelem získání a analyzování dat a následně pak získání odpovědi na danou otázku, která byla cílem této práce. Ze získaných dat, může autor zhodnotit, že větší informovanost v oblasti ochrany obyvatelstva je u respondentů obcí v obvodu OBP Příbram než u respondentů ORP Příbram. Cíl bakalářské práce lze hodnotit, že byl splněn. Avšak rozdíl mezi výsledky obou zkoumaných celků nebyl až tak markantní. Jako negativní a nedostačující hodnotí autor otázku č. 5 (znalost signálu „všeobecná výstraha“), kdy správných výsledků nedosáhlo ani 50 % respondentů v obou zkoumaných celcích. Autor se domnívá, že právě znalost tohoto signálu je důležitá, aby nedocházelo k případnému prodlení reakce na tento signál a nedocházelo ke zbytečným ztrátám na životech a majetku obyvatelstva. Autor hodnotí negativně i malé množství zásob potravin a balené pitné vody u respondentů

v ORP Příbram, kdy by byli respondenti v případě mimořádné události nuceni opustit relativně bezpečný prostor za účelem nákupu potřebných zásob. Otázky č. 1, 11, 13, 18, 20 byly otevřené a respondenti zde mohli vyjádřit vlastní iniciativu, aniž by měli jakkoli definovanou odpověď. Autor hodnotí kladně otázky č. 11 a 13, kde podle uvedených odpovědí mají respondenti povědomí co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo a jaké prostředky by použili k improvizované ochraně dýchacích cest a povrchu těla. Autor by rád doplnil fakt, že někteří respondenti měli zájem znát správné odpovědi a tím si tak rozšířit obzor v oblasti ochrany obyvatelstva.

Výsledky bakalářské práce jsou podle autora užitečné a mohou být použity k tomu, jak zvýšit informovanost obyvatel ve správním celku ORP Příbram v oblasti ochrany obyvatel za mimořádné události, neboť samotní respondenti v otázce č. 20 uvádějí jaká forma by mohla být v jejich regionu využita ke zvýšení povědomí v této problematice.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BUZALKA, J., HIČKOVÁ, E. *Ochrana obyvatelstva – Evakuácia*. Bratislava: Akadémia policajného zboru v Bratislave, 2004. 84 s. ISBN 80-8054-314-3.
2. GRMANOVÁ, E., KOŘÍNKOVÁ, K. *Veřejná správa a rozvoj regionů: IX. mezinárodní vědecká konference: 20 listopadu 2014*. [Praha]: Kamil Mařík – Professional Publishing, 2015. 98 s. ISBN 978-80-7431-148-2.
3. HANUŠKA, Z., ADAMEC, V., ŠENOVSKÝ, M., BREJZOVÁ, I. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vydání. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2022. 148 s. ISBN 978-80-7385-262-7.
4. HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. 120 s. ISBN 978-80-7616-100-9.
5. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Organizace veřejné správy II*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. 137 s. ISBN 80-7251-191-2.
6. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6.
7. KÁŇA, P. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2., dopl., přeprac. vyd. Varia (Montanex). Ostrava: Montanex, 2007. ISBN 978-80-7225-244-2.
8. KAVAN, Š. *Bezpečnost společnosti v podmínkách Evropské unie*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2014. 179 s. ISBN 978-80-87472-72-9.
9. KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva I*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. 109 s. ISBN 978-80-87472-06-4.
10. KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. 129 s. ISBN 978-80-87472-92-7.

11. KRATOCHVÍLOVÁ, D., KRATOCHVÍLOVÁ, D., FOLWARCZNY, L. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualiz. vyd. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 177 s. ISBN 978-80-7385-134-7.
12. KROUPA, M., ŘÍHA, M. *Ochrana obyvatelstva*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex, 2006. 100 s. ISBN 80-86795-33-0.
13. LOCHMANNOVÁ, A. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Vyd. 2. Prostějov: Computer Media, 2020. 116 s. ISBN 978-80-7402-417-7.
14. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do 67 roku 2030*. 1. vyd. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2013 [i.e. 2014]. 75 s. ISBN 978-80-86466-50-7.
15. PACINDA, Š., PIVOVARNÍK, J. *Kolektivní ochrana obyvatelstva*. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 219 s. ISBN 978-80-86640-67-9.
16. PRŮCHA, P. *Veřejná správa a samospráva*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8.
17. RÝZNAR, L., ŠIMONOVÁ, A. *Evropská veřejná správa*. 2., dopl. vyd. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 2006. 235 s. ISBN 80-7314-102-7.
18. ŘEHÁK, D., PUPÍKOVÁ, J. *Ukrytí obyvatelstva v České republice*. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. 79 s. SPBI Spektrum. ISBN 978-80-7385-152.
19. *Sebeochrana obyvatelstva: metodická pomůcka pro orgány státní správy, územní samosprávy, právnické osoby a podnikající fyzické osoby*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2001. ISBN 80-86284-12-3.
20. ŠILHÁNEK, B., DVOŘÁK, J. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. 176 s. ISBN 80-86640-12-4.
21. *Veřejná správa v České republice*. 2., rozš. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Úsek pro reformu veřejné správy, 2005. 120 s. ISBN 80-239-4709-5.

Legislativní dokumenty:

1. ČESKO, ZÁKON Č. 240/2000 SB. O *integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2024-01-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

Seznam zkratek

AČR – Armáda České republiky

CBRNE – Chemické, biologické, radiologické, jaderné a výbušné látky

CO – civilní obrana

CPO – civilní protiletectká ochrana

ČR – Česká republika

ČSFR – Česká a Slovenská Federativní Republika

ČSR – Československá republika

ČSSR – Československá socialistická republika

EU – Evropská unie

GŘ HZS – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru

Hz – Hertz

HZS – Hasičský záchranný sbor

IÚ – improvizované úkryty

IZS – Integrovaný záchranný systém

JSVV – jednotný systém varování a vyzoomění

KPV – koncové prvky varování

MIS – místní informační systém

MS – Microsoft

MV – Ministerstvo vnitra

NATO – Severoatlantická aliance

ORP – obec s rozšířenou působností

PČR – Policie Česko republiky

PIO – prostředky individuální ochrany

Sb. – sbírka

SR – Slovenská republika

SÚ – stálé úkryty

SUJB – Státní úřad pro jadernou bezpečnost

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

Seznam tabulek a obrázků

Obrázek 1: Vyhodnocení otázky č. 2a	32
Obrázek 2: Vyhodnocení otázky č. 2b	33
Obrázek 3: Vyhodnocení otázky č. 3a	34
Obrázek 4: Vyhodnocení otázky č. 3b	35
Obrázek 5: Vyhodnocení otázky č. 4a	36
Obrázek 6: Vyhodnocení otázky č. 4b	36
Obrázek 7: Vyhodnocení otázky č. 5a	38
Obrázek 8: Vyhodnocení otázky č. 5b	38
Obrázek 9: Vyhodnocení otázky č. 6a	40
Obrázek 10: Vyhodnocení otázky č. 6b	40
Obrázek 11: Vyhodnocení otázky č. 7a	42
Obrázek 12: Vyhodnocení otázky č. 7b	42
Obrázek 13: Vyhodnocení otázky č. 8a	44
Obrázek 14: Vyhodnocení otázky č. 8b	44
Obrázek 15: Vyhodnocení otázky č. 9a	46
Obrázek 16: Vyhodnocení otázky č. 9b	46
Obrázek 17: Vyhodnocení otázky č. 10	48
Obrázek 18: Vyhodnocení otázky č. 12a	49
Obrázek 19: Vyhodnocení otázky č. 12b	49
Obrázek 20: Vyhodnocení otázky č. 13	51
Obrázek 21: Vyhodnocení otázky č. 14a	52
Obrázek 22: Vyhodnocení otázky č. 14b	52
Obrázek 23: Vyhodnocení otázky č. 15	54
Obrázek 24: Vyhodnocení otázky č. 16	55
Obrázek 25: Vyhodnocení otázky č. 17	56
Obrázek 26: Vyhodnocení otázky č. 19	57
Obrázek 27: Vyhodnocení otázky č. 21	59
Obrázek 28: Vyhodnocení otázky č. 22	59
Obrázek 29: Vyhodnocení otázky č. 23	60
Obrázek 30: Vyhodnocení otázky č. 24	61
Tabulka 1 - Vyhodnocení otázky č. 2	33
Tabulka 2: Vyhodnocení otázky č. 3	35
Tabulka 3: Vyhodnocení otázky č. 4	37

Tabulka 4: Vyhodnocení otázky č. 5.....	39
Tabulka 5: Vyhodnocení otázky č. 6.....	41
Tabulka 6: Vyhodnocení otázky č. 7.....	43
Tabulka 7: Vyhodnocení otázky č. 8.....	45
Tabulka 8: Vyhodnocení otázky č. 9.....	47
Tabulka 9: Vyhodnocení otázky č. 10.....	48
Tabulka 10: Vyhodnocení otázky č. 12	50
Tabulka 11: Vyhodnocení otázky č. 13.....	51
Tabulka 12: Vyhodnocení otázky č. 14	53
Tabulka 13: Vyhodnocení otázky č. 15	54
Tabulka 14: Vyhodnocení otázky č. 16	55
Tabulka 15: Vyhodnocení otázky č. 17	56
Tabulka 16: Vyhodnocení otázky č. 19	58
Tabulka 17: Vyhodnocení otázky č. 21	59
Tabulka 18: Vyhodnocení otázky č. 22	60
Tabulka 19: Vyhodnocení otázky č. 23	61
Tabulka 20: Vyhodnocení otázky č. 24	62

Seznam příloh

Příloha 1 Dotazník.....	79
-------------------------	----

Příloha 1 Dotazník⁸²

Opatření ochrany obyvatelstva ve vybraném územním samosprávním celku (informovanost obyvatel obce s rozšířenou působností obce Příbram).

Dobrý den, jmenuji se Michal Šourek a jsem student Vysoké školy evropských a regionálních studií, Z. Ú., České Budějovice obor Bezpečnostně právní činnost.

Prosím vás, abyste si našli cca 10 minut času na vyplnění tohoto dotazníku, který je důležitý pro praktickou část mé bakalářské práce Opatření ochrany obyvatelstva ve vybraném územním samosprávním celku.

Veškeré informace, které uvedete v dotazníku budou anonymní a vaše odpovědi budou přínosem v tématu problematiky ochrany obyvatelstva. Děkuji za spolupráci

1) Jaké znáte prostředky pro varování obyvatelstva? (uved'te příklady)

.....
.....

2) Víte, které složky tvoří základní složky integrovaného záchranného systému? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) Hasičský záchranný sbor ČR, jednotky požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Policie ČR

Hasičský záchranný sbor ČR, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Policie ČR

Armáda ČR, policie ČR, veterinární správa ČR

Hasičský záchranný sbor ČR a zdravotnická služba

3) Mezi základní prostředek k varování obyvatelstva patří siréna. Víte, jak zní signál „Zkouška sirén“? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

⁸² Vlastní zdroj

- b) kolísavý tón v délce 360 vteřin nekolísavý tón v délce 100 vteřin
 nekolísavý tón v délce 140 vteřin kolísavý tón 60 vteřin

4) Víte, kdy se provádí signál zkouška sirén? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

- a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) neprovádí se vůbec

provádí se pouze při opravách sirén nebo po jejich nainstalování

každou první středu v měsíci ve 12:00 hod.

poslední středu v měsíci ve 12:00 hod.

5) Víte, jak zní signál Všeobecná výstraha? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

- a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) nekolísavý tón v délce 120 vteřin

kolísavý tón v délce 140 vteřin

kolísavý tón v délce 90 vteřin

kolísavý tón 60 vteřin

6) Víte, jak zní signál Požární poplach, který slouží ke svolávání jednotek požární ochrany? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

- a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) 25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přerušení, 25 vteřin trvalý tón

60 vteřin trvalý tón, 30 vteřin přerušení

90 vteřin trvalý tón

7) Věděli byste jak zareagovat, když uslyšíte signál všeobecná výstraha? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

- a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

- b) nereaguji a pokračuji v právě prováděné činnosti
- vyhledám úkryt v budově nejlépe ve vyšších patrech, zavřu dveře i okna, pokud je to možné zapnu rádio nebo televizor
- vyhledám otevřený prostor, kde mám dobrý výhled a můžu reagovat na blížící se nebezpečí

8) Dokázali byste definovat pojem mimořádná událost, která je zakotvena v zákoně o integrovaném záchranném systému? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

- a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) znamená událost, která se vám stala a cítíte, že ji nezvládnete vyřešit bez pomoci druhé osoby

škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací

je událost, která pozitivně či negativně působí chování člověka a může tak ovlivnit i ostatní osoby

9) Víte, co znamená pojem evakuace obyvatelstva? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

- a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) Jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečujících přemístění (odsun) osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků v daném pořadí (priority), z prostoru ohroženého mimořádnou událostí na jiné území

přemístění pouze osob z ohroženého prostoru mimořádné události

přemístění záchranných a věcných prostředků na místo mimořádné události, aby byla zajištěna pomoc obyvatelstvu v místě události

10) Víte, co je evakuační zavazadlo? (vyberte jednu z možností)

- ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

11) Co by podle vás mělo obsahovat evakuační zavazadlo? (uveďte více příkladů)

.....
.....
.....
.....

12) Znáte krizové stavy které mohou být v ČR vyhlášeny? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav

stav nebezpečí, válečný stav, stav bezvládní

mimořádný stav, kritický stav, stav ohrožení republiky

13) Víte, co znamená improvizovaná ochrana dýchacích cest a povrchu těla? (vyberte jednu z možností a uveďte příklad)

a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) (Uveďte příklad, co byste mohli použít jako improvizovanou ochranu)

.....
.....
.....

14) Věděli byste k čemu slouží Improvizovaná ochrana? [vyberte jednu z možností za a) a jednu z možností za b)]

a) ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

b) k přesunu osob do stálých úkrytů, k úniku ze zamořeného území, k překonání zamořeného prostoru, k evakuaci obyvatelstva

ke vstupu do zamořeného prostoru a pobytu v něm do 1 dne, následně musím prostor opustit

neslouží k ničemu

15) Je vaše domácnost dostatečně vybavena zásobami potravin a balené pitné vody? (vyberte jednu z možností)

ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

16) Kolik dní si myslíte, že by vydržela vaše domácnost se zásobami potravin a pitné balené vody bez možnosti zásobování? (vyberte jednu z možností)

a) 1 den 2 – 3 dny 4 – 5 dní 6 a více dní

17) Prožil/a jste mimořádnou událost? (vyberte jednu z možností)

ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

18) V případě, že na přechozí otázku odpovíte ano nebo spíše ano uveďte o jakou mimořádnou událost se jednalo.

.....

19) Je podle vás informovanost v této problematice ve vašem regionu dostatečná? (vyberte jednu z možností)

ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

20) Pokud jste v předchozí otázce odpověděli „NE“ uveďte jakou formou by se mohla informovanost ve vašem regionu zvýšit. (napište jednu nebo více forem)

.....
.....

Identifikační otázky:

21) Žijete v/ve: (vyberte jednu z možností)

v obci spadající do správního obvodu města Příbram

městě Příbram

jiném městě (uveďte ve kterém)

22) Váš věk: (vyberte jednu z možností)

- 15 – 25 let 26 – 40 let 41–55 let
 56 – 70 let 71 a více let

23) Vaše nejvyšší dosažené vzdělání: (vyberte jednu z možností)

- základní středoškolské s výučním listem středoškolské s maturitou
 vyšší odborné bakalářské magisterské, inženýrské doktorské

24) Bydlíte (žijete) v? (vyberte jednu z možností)

- bytě rodinném domě jiné obydlí (napište ve kterém)